

PRESSE NÆVNET

Årsberetning 2005

Udgivet af Pressenævnet, København, maj 2006
Layout: KONTRAST design 3333 9656
Tryk: Centraltrykkeriet, Skive
ISBN-nr: 87-988018-5-6
ISSN-nr: 0908-679X

PRESSENÆVNETS ÅRSBERETNING 2005

I henhold til medieansvarslovens § 51 afgiver Pressenævnet herved årsberetning til justitsministeren. Årsberetningen offentliggøres.

Indhold:

A: Nævnets virke, s. 4

1. Sagsantal og sagsbehandlingstid, s. 4
2. Konference om Nævnets virke, s. 4
3. Pressenævnets flytning, s. 4
4. Møde med Radio- og tv-nævnet, s. 5
5. Internationale kontakter, s. 5

B: Nævnets medlemmer og sekretariat, s. 6

C: Statistik, s. 8

D: Nævnets praksis, s. 19

1. Principielle spørgsmål, s. 19
 - 1.1. Indsendelse af klager til Pressenævnets tidligere adresse, s. 19
 - 1.2. Fristberegning, når klagefristen udløber på en helligdag, s. 19
 - 1.3. For sen klage over for enkelte artikler i en samlet reportage, s. 19
 - 1.4. Fristberegning, når der efterfølgende foreligger tiltalefravald (noninformation), s. 20
 - 1.5. Skjult kamera - igen, s. 21
 - 1.6. Optagelse og videreformidling af telefonsamtaler, s. 21
 - 1.7. I hvilke situationer må man bringe private oplysninger? s. 22
 - 1.8. Hvor længe skal en kendelse bringes på Internettet? s. 23
 - 1.9. Register for emner omtalt i årsberetningerne 1993-2005, s. 23
2. Resumé af væsentlige konkrete sager, s. 27
 - 2.1. Sager om tilsidesættelse af god presseskik, s. 27
 - 2.2. Sager om genmæle, s. 36

Bilag:

Vejledende regler for god presseskik, s. 39

A. NÆVNETS VIRKE

1. Sagsantal og sagsbehandlingstid

I 2005 modtog Pressenævnet 134 klagesager. Det var nogenlunde på niveau med de foregående år, men lidt mindre end i 2004, hvor der kom 146 sager. Antallet faldt således med 8 % i forhold til 2004.

Som følge af mange nye sager i 2004 blev der overført et relativt stort antal ubehandlede sager til behandling i 2005. I begyndelsen af 2005 tiltrådte en ny leder af sekretariatet, og i juni flyttede sekretariatet til ny adresse. Disse forhold medførte desværre, at den årlige gennemsnitlige sagsbehandlingstid steg til 124 dage, hvilket efter Nævnets opfattelse er et uacceptabelt niveau. Der har derfor været gjort en stor indsats for at nedbringe sagsbehandlingstiden, og i november og december 2005 var den 64 henholdsvis 71 dage. Det er Nævnets mål, at sagsbehandlingstiden så hurtigt som muligt skal ned på niveauet for 2002 og 2003, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 67 henholdsvis 73 dage.

I 2005 blev der truffet afgørelse i 119 sager. 38 klager blev afvist af formanden, hovedsageligt fordi klageren havde klaget for sent, manglede retlig interesse, eller fordi klagerne var åbenbart grundløse. I 57 af de 81 sager, der blev realitetsbehandlet, fik mediet i det hele medhold. I 24 sager fik klageren helt eller delvist medhold, og i 16 sager blev det pålagt mediet at offentliggøre kendelsen.

I 6 sager blev der afgivet dissens. Disse er alle refereret nedenfor under kapitel D.

2. Konference om Nævnets virke

Den 3. maj 2005 afholdt Pressenævnet i samarbejde med Danske Mediers Forum en konference på Nationalmuseet - "Pressenævnet – Vagthund eller kæledyr". Der var inviteret et panel, der bestod af chefredaktørerne Ulrik Haagerup og Bent Falbert som repræsentanter for dagbladene, lektor Sten Schaumburg-Müller som mediejurist, folketingsmedlem Britta Schall Holberg som repræsentant for den politiske offentlighed og advokat Henrik Karl Nielsen som repræsentant for klagerne. Journalist Lasse Jensen var ordstyrer. På konferencen var der ca. 100 fremmødte, bl.a. journalister og redaktører samt advokater og studerende. Konferencen var opdelt i 3 afsnit under overskrifterne "Har vi brug for Pressenævnet", "Vagthund eller kæledyr" og "Gamle regler – nye tider". Der var en interessant udveksling af synspunkter og diskussion. Under debatten var den overvejende holdning, at den bestående ordning med et Pressenævn, som det nuværende, var at foretrække frem for andre af de ordninger, der har været omtalt i debatten.

3. Pressenævnets flytning

Den 6. juni 2005 flyttede Pressenævnet fra Borgergade 28 til nye lokaler i Gyldenløvesgade 11. Nævnet har som tidligere alene kontorfællesskab med Civilstyrelsen på den nye adresse. Al post til Pressenævnet skal stiles til adressen Gyldenløvesgade 11, 4. sal, 1600 København V. Telefon- og telefaxnummer er uændret henholdsvis 33 15 55 64 og 33 15 84 64. Nævnets åbningstid er mandag til torsdag kl. 9-15 og fredag kl. 9-14.

4. Møde med Radio- og tv-nævnet

Den 24. november 2005 holdt Pressenævnets formandskab, højesteretsdommer Niels Grubbe og advokat Axel Kierkegaard, et møde med Radio- og tv-nævnets formand, Christian Scherfig, og direktør for Mediesekretariatet Erik Nordahl Svendsen. Mødet var kommet i stand efter indbydelse fra Radio- og tv-nævnet. Baggrunden var et indslag på TV 2 om den såkaldte Triple A-gruppe. Radio- og tv-nævnet havde besluttet at tage Triple A-sagen op af egen drift, fordi sagen efter Radio- og tv-nævnets opfattelse faldt inden for nævnets kompetence til at føre tilsyn med, at TV 2 overholder vilkårene for sendetilladelse. Pressenævnet blev orienteret om Radio- og tv-nævnets afgørelse i sagen, der ikke indebar en stillingtagen til ”god presseskik”, men til vilkåret i sendetilladelsens punkt 2.1 om, at TV 2 ved informationsformidlingen skal lægge vægt på saglighed og upartiskhed. I henvendelser til Radio- og tv-nævnet og til politikere var det imidlertid gjort gældende, at Radio- og tv-nævnet reelt var gået ind på Pressenævnets kompetenceområde, og dette var blevet kritiseret. Pressenævnet havde ikke modtaget nogen klage over udsendelsen, og da Pressenævnet normalt ikke tager sager op, uden at der er indgivet en klage, havde nævnet ikke behandlet nogen sag. Formålet med mødet var en gensidig orientering om de to nævns opgaver og kompetencer. Det blev bl.a. drøftet, hvorvidt der er kompetenceoverlap mellem de to nævn. Det blev aftalt, at Radio- og tv-nævnet vil sikre, at der ikke forekommer terminologisk overlap i programtilladelser, dvs. at man undgår at stille krav om overholdelse af ”god presseskik”. Det blev endvidere aftalt, at de to nævns sekretariater vil orientere hinanden i sager, der tangerer det andet nævns kompetenceområde, og at de to nævns formandskaber muligvis mødes igen om et års tid, hvis der skønnes behov herfor. Radio- og tv-nævnet har lagt et referat af mødet på sin hjemmeside.

Referatet af mødet kan ses på Radio- og tv-nævnets hjemmeside på www.mediesekretariatet.dk, under punktet ”Tilladelser og Tilsyn – TV 2/Danmark”.

5. Internationale kontakter

Pressenævnet deltog den 29.-30. september 2005 i et møde i Luxembourg for europæiske pressenævn, Alliance of Independent Press Councils of Europe (AIPCE). På mødet oplyste de deltagende pressenævn kort om udviklingstendenser inden for det presseretlige område. Holland, Belgien og Danmark holdt endvidere et lidt længere indlæg over temaet ”What’s a Press Council?”

Viviane Reading, der er medlem af Europa-Kommissionen og ansvarlig for området ”information og medier”, talte om bl.a. fælleseuropæiske værdier inden for dette område. Der var herefter lejlighed til at stille spørgsmål til Viviane Reading. Dean Spielmann, der er dommer ved den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, holdt et indlæg over emnet ”Freedom of the press, protection of privacy and presumption of innocence: Balancing competing rights” og henviste til en række sager omhandlede menneskerettighedskonventionens art. 6, 8 og 10. Der var også lejlighed til at stille spørgsmål til Dean Spielmann. Herudover var der blandt andet en diskussion af emnet ”How to treat complaints against publications”. Der var drøftelse af sager om fotooptagelse af den hollandske kongefamilie og om offentliggørelse af undvegne forbryderes navne i forbindelse med undvigelsen og efter, at den pågældende er pågrebet igen, og der dermed ikke længere er fare for befolkningen.

Endelig blev det drøftet, om der var grundlag for at ansætte en egentlig sekretær for AIPCE og oprette en form for web-chat. Der var overvejende enighed om at fortsætte den nuværende ordning uden et sådant fælles organ, men enighed om at oprette en mail-gruppe for AIPCE’s medlemmer.

B. NÆVNETS MEDLEMMER OG SEKRETARIAT

Efter medieansvarslovens § 41 består Pressenævnet af en formand, en næstformand og 6 andre medlemmer. Alle 8 medlemmer har en stedfortræder.

Medlemmerne beskikkes af justitsministeren. Formanden og næstformanden, der skal være jurister, beskikkes efter udtalelse fra Højesterets præsident. 2 medlemmer beskikkes efter udtalelse fra Dansk Journalistforbund, og 2 medlemmer beskikkes til at repræsentere de redaktionelle ledelser i den trykte presse og radio og fjernsyn efter udtalelse fra disse. Endelig beskikkes 2 medlemmer som offentlighedens repræsentanter efter udtalelse fra Dansk Folkeoplysnings Samråd.

Stedfortræderne beskikkes efter de samme regler.

Pressenævnet har følgende sammensætning:

Formandskab:

Formand: Højesteretsdommer Niels Grubbe
Stedfortræder: Højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen
Næstformand: Advokat Axel Kierkegaard
Stedfortræder: Advokat Jesper Rothe

Journalister:

Medlem: Journalist Lene Sarup, Fyens Stiftstidende
Stedfortræder: Pressefotograf Lars Lindskov
Medlem: Journalist Kaare R. Skou, TV 2
Stedfortræder: Journalist Ulrik Holmstrup, tvDOKfilm

Redaktører:

Medlem: Chefredaktør Bo Maltesen, Politiken
Stedfortræder: Chefredaktør Michael Ulveman, Dagbladenes Bureau (indtil den 7. oktober 2005)
Stedfortræder: Redaktionschef Jan Kristensen, Fyens Stiftstidende (fra den 21. november 2005)
Medlem: Souschef Lotte Mejlhede, TV 2 Nyhederne (indtil den 7. oktober 2005)
Medlem: Afdelingschef Finn Rowold, Danmarks Radio (fra den 21. november 2005)
Stedfortræder: Afdelingschef Finn Rowold, Danmarks Radio (indtil den 21. november 2005)
Stedfortræder: Redaktionschef Hans Peter Blicher, TV 2/Danmark (fra den 21. november 2005)

Repræsentanter for offentligheden:

Medlem: Skoleleder Kirsten Dyregaard, LOF Ballerup
Stedfortræder: Afdelingsleder Leif Max Hansen, AOF
Medlem: Forretningsfører Ole Askvig, AOF
Stedfortræder: Direktør Inge Vinther, FOF

Ved Nævnets behandling af en konkret sag medvirker i henhold til medieansvarslovens § 42 en formand eller næstformand samt en redaktør, en journalist og en repræsentant for offentligheden.

Der har i 2005 været afholdt 12 møder til behandling af konkrete sager. Endvidere har der været afholdt 2 plenarmøder.

Efter medieansvarslovens § 52, stk. 2, bistås Nævnet af et sekretariat. Sekretariatet har i året bestået af fuldmægtig Anna Helene Noer, der den 7. februar 2005 afløste fuldmægtig Henrik Riis

Andreasen, og af kontorfuldmægtig Sanne Winther, der fratræder sin stilling i sekretariatet den 31. marts 2006 og afløses af kontorfuldmægtig Dorte Hansen. Den 30. januar 2006 blev fuldmægtig Sanne Godthaab Olesen ansat i en deltidsstilling i sekretariatet.

Pressenævnets adresse:

Gyldenløvesgade 11, 4.

1600 København V

Tlf.: 33 15 55 64

Fax: 33 15 84 64

Internet: www.pressenaevnet.dk

E-mail: sekr@pressenaevnet.dk

Åbningstid: mandag-torsdag 9-15 og fredag 9-14

C. STATISTIK

Pressenævnet har i lighed med de tidligere år opgjort antallet af konkrete sager fordelt efter sager afgjort ved kendelse i nævnet, sager afvist af formanden og sager, der enten er hævet af klageren eller henlagt af sekretariatet.

	1992	1993	1994	1995	1996
1. Registrerede konkrete sager	99	100	125	143	123
2. Sager afgjort ved kendelse i nævnet	71	76	103	117	96
A. Heraf sager om presseetik	42	59	65	70	53
Heraf sager optaget af egen drift	-	-	-	-	-
B. Heraf sager om genmæle	24	5	9	11	10
C. Heraf sager om både presseetik og genmæle	5	12	24	28	29
D. Heraf begæringer om genoptagelse	-	-	6	8	4
3. Sager afvist ved formandens kendelse	5	3	11	10	16
A. På grund af manglende retlig interesse	4	3	4	3	6
B. På grund af nævnets manglende kompetence	1	-	2	2	4
C. På grund af fristoverskridelse	-	-	3	5	3
D. På grund af manglende partsstatus	-	-	2 ⁽¹⁾	-	-
E. Klagerne åbenbart grundløse	-	-	-	-	3
F. Begæringer om genoptagelse	-	-	-	-	-
4. Sager hævet af klageren	6	4	7	5	8
5. Sager henlagt af sekretariatet	17	17	4	11	3
A. Heraf efter klagerens undladelse af at besvare sekretariatets anmodning om yderligere oplysninger	9	6	-	3	3
B. Henvist til rette klagemyndighed	2	4	1	2	-
C. Henlagt af andre grunde	7	7	3	6	-
Sager, hvor klagen blev taget helt eller delvist til følge	26	24	29	35	27
1. I sager om presseetik	22	22	24	21	22
2. I sager om genmæle	5	3	7	14	8
3. Pålæg om offentliggørelse	13	22	27	25	25

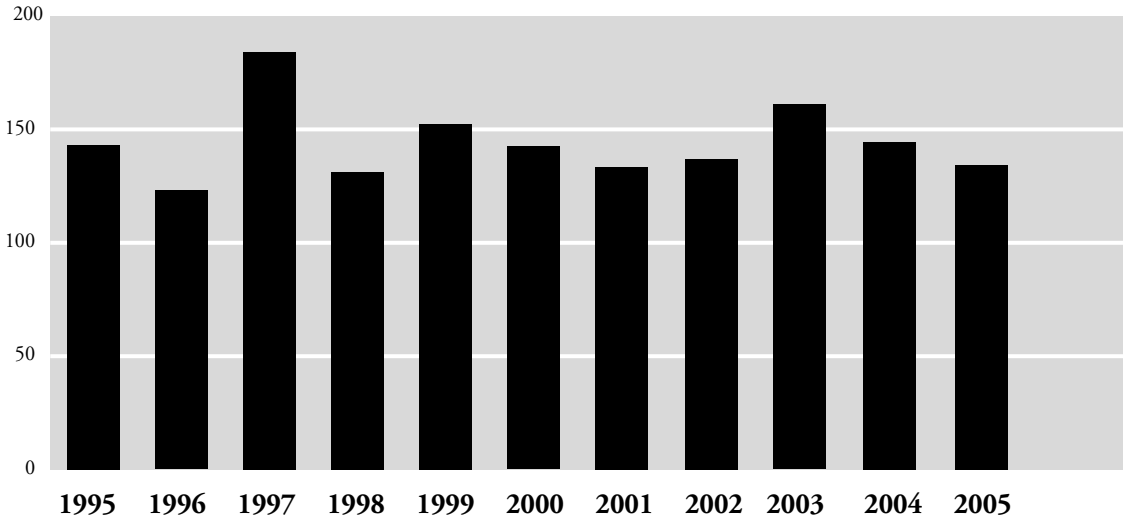
⁽¹⁾ Afsagt af Nævnet

⁽²⁾ Tallene for 2003 vedrører de sager, der er indkommet og afgjort i 2003, og tallene kan derfor ikke umiddelbart – med undtagelse af antallet af registrerede sager – sammenlignes med tidligere år.

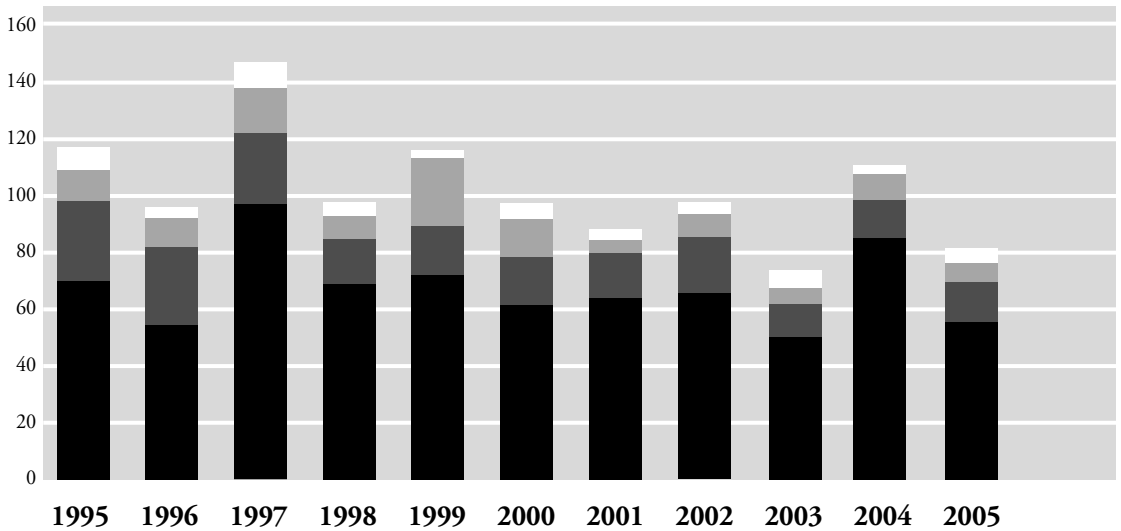
På side 12-14 er der som tidligere anført statistikker for de enkelte medier for henholdsvis klager over presseetik og klager over genmæle. Det bemærkes, at sager, der både vedrører presseetik og genmæle, er anført begge steder.

1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 ⁽²⁾	2004	2005
184	131	151	143	132	134	163	146	134
147	98	118	97	88	99	76	113	81
97	69	72	61	64	66	51	84	55
7	-	-	-	-	-	-	-	-
16	8	16	14	2	8	6	11	7
25	16	26	17	19	23	11	15	14
9	5	3	5	3	2	8	3	5
31	28	29	37	40	29	41	33	38
11	5	10	11	12	9	10	10	9
5	2	4	5	7	4	9	5	6
9	17	10	14	8	14	19	12	12
-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	5	5	10	2	2	4	6
4	3	-	2	3	-	1	2	5
4	2	3	8	3	5	3	8	16
2	3	1	1	1	1	2	-	1
-	2	-	1	-	1	-	-	-
2	1	1	-	-	-	1	-	-
-	-	-	-	1	-	1	-	1
28	40	33	27	38	47	26	31	24
27	36	28	23	33	44	23	29	22
3	6	6	5	5	8	3	4	3
20	30	30	18	26	40	20	23	16

ANTAL SAGER*

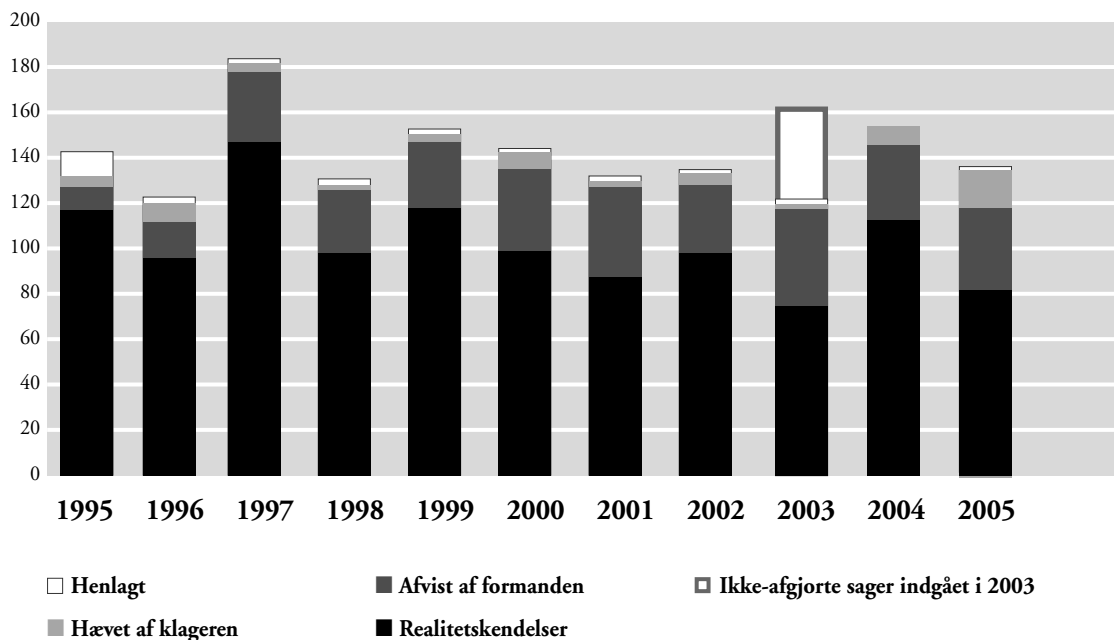
REALITETSKENDELSE FORDELT PÅ SAGSTYPE*

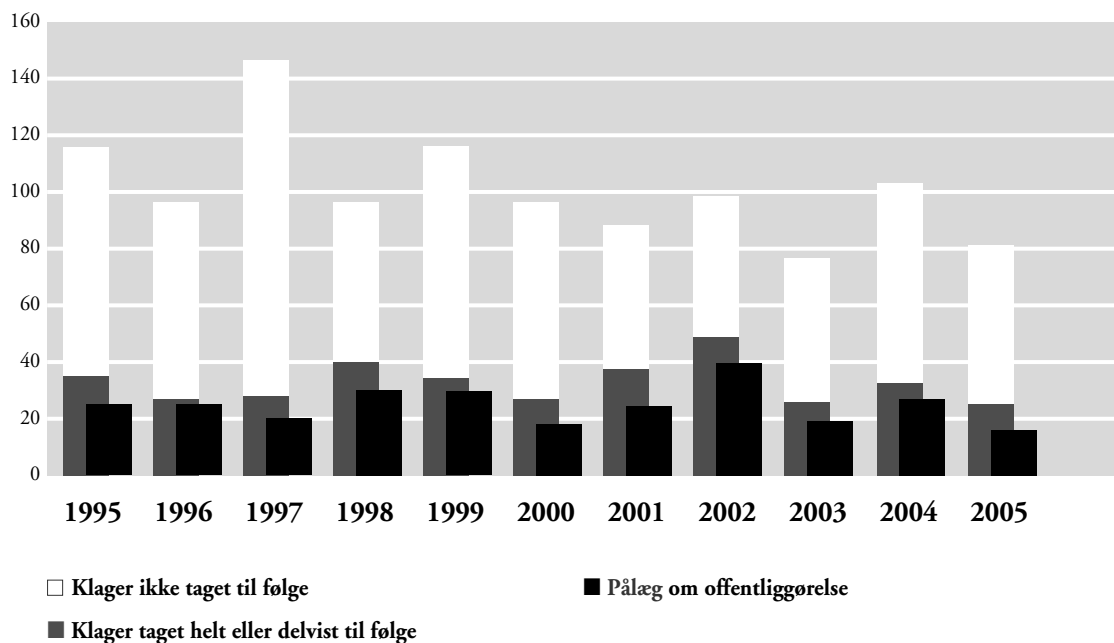
- Begæring om genoptagelse
- Sager om både presseetik og genmæle
- Sager om genmæle
- Sager om presseetik

*Tallene fra før 1995 fremgår af tidligere årsberetninger.

SAGSFORDELING EFTER AFGØRELSESMÅDE *

RESULTAT AF REALITETSKENDELSER *

KENDELSER OM PRESSEETIK AFSAGT I 2005

Massemedie	Klagen taget til følge			Klagen ikke taget til følge	Total
	Helt	Delvis	I alt		
Berlingske Tidende	-	-	-	2	2
Bornholms Tidende	-	-	-	1	1
B.T.	2	1	3	7	10
Dagbladet Holstebro/Struer	-	-	-	1	1
Ebeltoft Folketidende	1	-	1	-	1
Ekstra Bladet	2	1	3	1	4
Fyens Stiftstidende	-	-	-	1	1
JydskeVestkysten	-	-	-	1	1
Jyllands-Posten	-	1	1	4	5
Lolland Falsters Tidende	-	-	-	1	1
Midtjyllands Avis	-	1	1	-	1
Nordjyske Stiftstidende	1	1	2	2	4
Odder Avis	-	-	-	1	1
Randers Amtsavis	-	-	-	1	1
Urban	1	-	1	-	1
Dagblade i alt	7	5	12	23	35
Danmarks Radio	1	1	2	6	8
Danmarks Radio Online	-	-	-	1	1
B.T.s Internetavis	1	-	1	-	1
www.computerworld.dk	-	1	1	-	1
24 Nordjyske	-	-	-	1	1
TV 2	-	-	-	1	1
TV 2/Øst	2	-	2	1	3
Elektroniske medier i alt	4	2	6	10	16
Hvidovre Avis	-	-	-	1	1
Områdeavisen Nordfyn A/S	-	-	-	1	1
Ugepressen Djursland	1	-	1	1	2
Distriktsblade i alt	1	-	1	3	4

Massemedie	Klagen taget til følge			Klagen ikke taget til følge	Total
	Helt	Delvis	I alt		
Kig Ind	-	-	-	1	1
Se & Hør	-	1	1	2	3
Ude og Hjemme	-	-	-	1	1
Ugeblade, magasiner o.l. i alt	-	1	1	4	5
Beboerbladet Gadespejlet	-	-	-	2	2
Børn & Unge Fagblad	2	-	2	-	2
Den Nye Dialog	-	-	-	1	1
Fagligt Fælles Forbund 3F	-	-	-	1	1
Hver Weekend	-	-	-	1	1
Økonomisk Ugebrev	-	-	-	2	2
Tidsskrifter i alt	2	-	2	7	9
Massemedier i alt	14	8	22	47	69

KENDELSER OM GENMÆLE AFSAGT I 2005

Massemedie	Anmodningen om genmæle taget til følge			Anmodningen ikke taget til følge	Total
	Helt	Delvis	I alt		
B.T.	2	-	2	1	3
Dagbladet Holstebro-Struer	-	-	-	1	1
Jyske Vestkysten	-	-	-	1	1
Jyllands-Posten	-	-	-	1	1
Nordjyske Stiftstidende	-	-	-	1	1
24 Nordjyske	-	-	-	1	1
Ritzaus Bureau I/S	-	-	-	1	1
Dagblade i alt	2	-	2	7	9
Danmarks Radio	-	-	-	3	3
Danmarks Radio Online	-	-	-	2	2
Elektroniske medier i alt	-	-	-	5	5
Børn & Unge Fagblad	-	-	-	2	2
Dansk Taxi Råd	-	-	-	1	1
DJØF Bladet	-	-	-	1	1
Hver Weekend	-	1	1	-	1
Møllen	-	-	-	1	1
Økonomisk Ugebrev	-	-	-	1	1
Ugeblade, magasiner o.l. i alt	-	1	1	6	7
Massemedier i alt	2	1	3	18	21

AFSAGTE FORMALITETSKENDELSER, HÆVE- DE OG HENLAGTE SAGER 2005

Massemedie	Formalitetss-			I alt
	kendelse	Henlagt	Hævet	
Berlingske Tidende	1	-	-	1
B.T.	2	-	2	4
Dagbladet Haslev A/S	1	-	-	1
Ekstra Bladet	1	-	1	2
Fyens Stiftstidende	1	-	-	1
Jyllands-Posten	3	-	1	4
Jyske Vestkysten	1	-	-	1

Massemedie	Formalitetsskendelse	Henlagt	Hævet	I alt
Information	-	-	4	4
Nordjyske Stiftstidende	3	-	1	4
Præstø Avis	1	-	-	1
Vordingborg Dagblad	2	-	1	3
Dagblade i alt	16	-	10	26
B.T.s internetavis	-	-	1	1
Danmarks Radio	4	-	-	4
Ekstra Bladets Internetavis	-	-	1	1
Radio Frederiksberg Journalen	-	-	1	1
TV 2	2	-	-	2
www.travelpeople.dk	1	-	-	1
www.tv2.dk	1	-	-	1
Radio Sfinx	1	-	-	1
Elektroniske medier i alt	9	-	3	12
www.borgerdebat.dk	2	1	-	3
www.kafka.dk	1	-	-	1
IFPI Danmarks hjemmeside www.pladebranchen.nu	1	-	-	1
www.standby.dk	2	-	-	2
Hjemmesider mv.	6	1	-	7
Bilmagasinet	-	-	1	1
Ugeblade, magasiner o.l. i alt	-	-	1	1
Lokalavisen Taastrup Avis	-	-	1	1
Søndagsavisen	1	-	-	1
Distriktsblade i alt	1	-	1	2
Beboerbladet Gadespejlet	2	-	-	2
Berner Bladet	1	-	-	1
Dansk Parkinsonforening	1	-	-	1
Gang Nyt	2	-	-	2
Fagligt Fælles Forbund 3 F	-	-	1	1
Tidsskrifter o.l. i alt	6	-	1	7
Massemedier i alt	38	1	16	55

SAGSBEHANDLINGSTID

Statistikken over Nævnets sagsbehandlingstid omfatter kun sager, hvor der er truffet realitetsafgørelse i Nævnet. Genoptagelsesbegæringer, afvisninger og hævede og henlagte sager indgår således ikke i statistikken.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
30 dage eller mindre	11	8	23	18	17	3	2	7	5	3	4
31 - 40 dage	18	13	26	24	21	6	1	7	7	5	2
41 - 50 dage	17	18	30	30	30	10	5	15	4	9	5
51 - 60 dage	22	17	22	7	17	8	4	22	11	9	1
61 - 70 dage	7	9	18	11	11	15	7	11	14	4	3
71 - 80 dage	9	19	5	3	7	12	6	12	7	11	7
81 - 90 dage	7	4	3	-	6	8	4	6	2	8	-
91 - 100 dage	7	3	4	-	5	4	8	5	1	4	6
Mere end 100 dage	11	1	1	-	1	26	48	12	17	60	53
I alt	109	92	132	93	115	92	85	97	68	113	81
Gennemsnit i dage	-	57	49	43	51	85	118	67	73	104	124

For så vidt angår Pressenævnets sagsbehandlingstid i 2005 bemærkes det, at stigningen i forhold til tidligere år hænger sammen med medarbejderskift og flytning af sekretariatet i 2005. Som følge af et stort arbejdspress i 2004, var der endvidere overført et relativt stort antal ubehandlede sager til behandling i 2005.

Det bemærkes, at sagsbehandlingstiden for 2003 relaterer sig til de sager, som Nævnet har truffet afgørelse i i 2003, og ikke – som de tidligere år – til de klager, der er indgivet til nævnet det pågældende år.

STATISTIK OVER KLAGERNES BAGGRUND

Pressenævnet har i 2005 afsagt realitetskendelse i 81 klagesager, mens 38 sager er afvist af formanden på grund af formalia. 5 af de sager, hvori der blev afsagt realitetskendelse, vedrørte anmodninger om genoptagelse af tidligere afgjorte sager. Der er således truffet realitetsafgørelse i 76 sager, når der bortses fra genoptagelsesbegæringerne.

Nedenfor anføres i skematisk form en oversigt over sagerne fordelt efter, om klageren er privatperson eller organisation, firma m.v., og efter, om klageren er repræsenteret af advokat.

	Hævet/ henlagt	Formalitetss- afgørelse	R e a l i t e t s a f g ø r e l s e			I alt
			Taget til følge	Delvis taget til følge	Ikke taget til følge	
Privat	9	31 ⁽¹⁾	8	3 ⁽²⁾	24 ⁽³⁾	75
Privat v. advokat	2	1	4	1	6	14
Organisation, firma m.v.	1	5 ⁽²⁾	-	3	14 ⁽⁴⁾	23
Organisation, firma m.v. v. advokat	5	1	1	4	13	24
I alt	17	38	13	11	57	136

⁽¹⁾ Heraf 6 genoptagelsesbegæring

⁽²⁾ Heraf 1 genoptagelsesbegæring

⁽³⁾ Heraf 4 genoptagelsesbegæring

⁽⁴⁾ Heraf 2 genoptagelsesbegæring

De sager, hvor klager fra private er afsluttet ved en formalitetsafgørelse fra formanden, fordeler sig som følger:

Klagefrist overskredet	11
Ej retlig interesse	5
Ej kompetence	4
Åbenbart grundløs	6
Intet nyt	5

De sager, der blev afvist på grund af manglende retlig interesse, var alle sager, hvor omtalen i mediet ikke vedrørte klageren, eller hvor klager ikke var omtalt på en sådan måde, at pågældende fandtes at have retlig interesse.

Sagerne, hvor Pressenævnet ikke havde kompetence til at afgøre sagen, drejede sig om en sag, hvor mediet ikke var anmeldt til Pressenævnet, jf. medieansvarslovens § 8, stk. 1, jf. § 1, nr. 3, to sager, hvor Nævnet, ikke havde kompetence til at afgøre, hvorvidt der var sket korrekt offentliggørelse af et af parterne indgået retsforlig, og en sag, hvor der endnu ikke var sket offentliggørelse af det påklagede.

D. NÆVNETS PRAKSIS

1. Principielle spørgsmål

1.1. Indsendelse af klager til Pressenævnets tidligere adresse

I forbindelse med Pressenævnets flytning til nye lokaler har Nævnet modtaget klager, der ikke er kommet frem inden for klagefristen på fire uger, jf. medieansvarslovens § 34, stk. 2 og 3, og § 40, stk. 1, fordi klagen har været sendt til Nævnets tidligere adresse. I de tilfælde, hvor Pressenævnet har kunnet lægge til grund, at klagen ville være fremkommet rettidigt, såfremt adresseringen ikke var fejlagtig, er sagen blevet behandlet. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor den oprindelige fremsendelse dokumenteres ved et poststempel. Dette følger praksis fra Nævnets tidligere flytning.

Nævnet har således i 2003 truffet afgørelse i sag 98/2003 om konsekvenserne af forkert adresseret post. Nævnet havde fra klagers advokat modtaget dokumentation for, at klagen havde været fremsendt til Pressenævnets gamle adresse, i form af en kuvert med postvæsenets påtegning om returnering. Pressenævnet realitetsbehandlede klagen. Kendelsen i sag 98/2003 afsagt den 25. januar 2004 findes på Pressenævnets hjemmeside www.pressenaevnet.dk under "Nyheder".

I sagen 112/2003 kom Pressenævnet frem til det modsatte resultat. Klagerne havde ved brev af 3. november 2003, modtaget i Pressenævnet den 4. november 2003, fremsendt en klage dateret den 6. oktober 2003. Klagerne havde i brevet oplyst, at klagen var blevet fremsendt til en forkert adresse. Da der ikke forelå dokumentation for dette, blev klagen afvist. Kendelsen er afsagt som en formandsafvisning og findes derfor ikke på Pressenævnets hjemmeside.

I forbindelse med Pressenævnets flytning i 2005 har Nævnet afsagt kendelse i sag 2005-6-276. Klager havde klaget over afslag på genmæle. Klagebrevet var dateret den 17. december 2005, hvilket var inden for klagefristen, men brevet var fejlagtigt sendt til Pressenævnets tidligere adresse og som følge deraf først modtaget i Nævnet efter fristens udløb, jf. medieansvarslovens § 40, stk. 1. Uanset at klagebrevet var modtaget i Nævnet efter udløbet af 4-ugersfristen, fandt Nævnet, at klagen skulle realitetsbehandles. Nævnet lagde vægt på, at Pressenævnets adresse ikke fremgik af mediets afslag på genmæle. Afgørelsen findes på Pressenævnets hjemmeside www.pressenaevnet.dk under "Nyheder".

1.2. Fristberegning, når klagefristen udløber på en helligdag

Pressenævnet følger de almindelige forvaltningsretlige principper ved fristberegning. Udløber klagefristen på en lørdag eller en helligdag, vil klagefristen i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper blive forlænget til den følgende hverdag.

I sag 2005-6-229 blev klagen sendt til Nævnet lørdag den 9. juli 2005 og i overensstemmelse med praksis registreret som modtaget mandag den 11. juli 2005. Den artikel, klagen angik, var bragt søndag den 12. juni 2005, og 4-ugersklagefristen udløb derfor søndag den 10. juli 2005. Klagefristen blev imidlertid i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper forlænget til mandag den 11. juli 2005, og klagen blev realitetsbehandlet. Sagen er omtalt nedenfor under punkt D.2.

1.3. For sen klage over for enkelte artikler i en samlet reportage

Det følger af medieansvarslovens § 34, stk. 2, 2. punktum, at en overskridelse af klagefristen medfører, at Nævnet ved behandlingen af en klage over en artikelserie som udgangspunkt er afskåret fra at træffe afgørelse om de artikler i serien, som der ikke er klaget rettidigt over.

Nævnet har imidlertid drøftet spørgsmålet om, i hvilken udstrækning Pressenævnet kan inddrage alle artikler i en artikelserie i afgørelsen af en klage vedrørende serien, selv om der er klaget for sent over en eller flere af artiklerne. Afgørelsen af, om god presseskik er tilsidesat eller ej, sker altid ud fra

en helhedsvurdering. Indgår de pågældende artikler i en samlet reportage i en snæver indholds- og tidsmæssig sammenhæng med de artikler, der er rettidigt påklaget, kan en sådan helhedsvurdering i givet fald omfatte samtlige påklagede artikler. En helhedsvurdering kan f.eks. indebære, at det tages i betragtning, at klageren er kommet til orde i en af de tidligere artikler, som der ikke er klaget over i rette tid.

I sag 2005-6-161 var der klaget til Pressenævnet den 19. januar 2005 over artikler bragt henholdsvis den 19., den 20., den 21. og den 22. december 2004. Pressenævnet udtalte, at klagen kun var indgivet rettidigt i forhold til artiklen den 22. december. Klagen indeholdt imidlertid ikke kritikpunkter vedrørende forhold, der alene var omfattet af offentliggørelserne den 19.-21. december 2004. De fire artikler udgjorde en samlet helhed, og klagen blev i sin helhed taget under behandling.

I sag 2005-6-207 havde klager ud over de rettidigt påklagede artikler, bragt i maj-juni 2005, anmodet Pressenævnet om at tage stilling til en række tidligere artikler tilbage fra december 2004, selv om klager over disse artikler isoleret set var indgivet for sent, jf. medieansvarslovens § 34, stk. 2. Pressenævnet overvejede, hvorvidt artikler tilbage fra december 2004 skulle inddrages i bedømmelsesgrundlaget. I den konkrete sag fandt Pressenævnet ikke, at artiklerne fra december 2004 indgik i en sådan naturlig sammenhæng med artiklerne fra maj-juni 2005, at der var grundlag for at behandle dem som led i en samlet helhedsvurdering. Nævnet lagde vægt på, at artiklerne fra maj-juni 2005 i deres tema adskilte sig væsentligt fra artiklerne tilbage fra december 2004.

Pressenævnet har i 2006 yderligere behandlet en sag vedrørende artikelsierier (sag nr. 2005-6-250). Klagen vedrørte artikler fra perioden juli-oktober 2005. Klagefristen vedrørende tre artikler var isoleret set overskredet. Nævnet fandt imidlertid, at artiklerne indgik i en samlet reportage i en snæver indholds- og tidsmæssig sammenhæng med de artikler, der rettidigt var påklaget til Nævnet. Ud fra en helhedsvurdering omfattede behandlingen de tre artikler uanset fristoverskridelsen.

Sagerne 2005-6-161 og 207 er omtalt nedenfor under punkt D.2. Sag 2005-6-250 findes på Pressenævnets hjemmeside www.pressenaevnet.dk under ”Nyheder”.

1.4. Fristberegning, når der efterfølgende foreligger tiltalefrafald (noninformation)

Det følger af punkt C3 i Vejledende regler for god presseskik, at ”en omtale af en straffesag bør følges op med et referat af sagens afslutning, hvad enten denne finder sted i form af tiltalefrafald, frifindelse eller domfældelse”. Hvis mediet ikke bringer en sådan opfølgning, kan den person, omtalen vedrører, klage. Klager skal i overensstemmelse med medieansvarslovens § 34, stk. 2, indgive klage over mediens indhold og handlemåde senest fire uger efter ”offentliggørelsen”. Medieansvarsloven indeholder ikke en særskilt stillingtagen til klagefristen i tilfælde som de nævnte, hvor klagen vedrører undladelse af offentliggørelse. I sådanne tilfælde må klagefristen regnes fra det tidspunkt, hvor den handlemåde, som klagen vedrører, har manifesteret sig. Det afgøres ud fra en konkret vurdering, hvornår handlemåden har manifesteret sig.

I sag 2005-6-194 behandlede Nævnet spørgsmålet om, fra hvilket tidspunkt fristen skal regnes, når der den 12. maj 2005 er meddelt tiltalefrafald i forhold til en sigtelse, der havde været omtalt i nogle artikler bragt i 2003 og 2004. Klagen blev indgivet til Pressenævnet den 22. maj 2005, hvilket blev anset for rettidigt.

Sag 2005-6-225 angik avisindlæg bragt i 2004. Påtaleopgivelse blev meddelt den 26. maj 2005, hvilket klager rettidigt gjorde avisen opmærksom på den 15. juni 2005. Chefredaktøren afviste imidlertid ved brev af 24. juni 2005, at der var grundlag for kritik, og klagen over mediets afgørelse blev først modtaget i Pressenævnet den 31. august 2005. Klagen var derfor indgivet efter udløbet af 4-ugersfristen fra mediets afvisning, jf. medieansvarslovens § 34, stk. 2, in fine, og Nævnet afviste klagen.

Sagerne er omtalt nedenfor under punkt D.2.

1.5. Skjult kamera – igen

Pressenævnet har igen i 2005 i flere tilfælde taget stilling til, om anvendelse af skjult kamera er i overensstemmelse med god presseskik. Om emnet ”skjult kamera” henvises til årsberetningerne 1997 side 10, 1998 side 8, 1999 side 12ff. og 2000 side 9. Det konkluderes her, at optagelse foretaget med skjult kamera uden efterfølgende samtykke kun undtagelsesvis kan være berettiget og kun efter nøje afvejning i hvert enkelt tilfælde af den samfundsmæssige interesse i forhold til den enkeltes krav på beskyttelse. Nævnet vil således anse god presseskik for tilsidesat, hvis indslaget, hvori der anvendes skjulte optagelser, kunne have været bragt uden anvendelse af skjult kamera (eller skjulte lydoptagelser). Det er endvidere Nævnets opfattelse, at når optagelser med skjult kamera foretages og anvendes, bør mediet nøje overveje, om den eller de personer, der figurerer på optagelserne, har krav på at blive anonymiseret.

Det følger af Vejledende regler for god presseskik punkt A3, at ”oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesferriggende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende”. Nævnet har i forbindelse med optagelser foretaget med skjult kamera taget stilling til, om mediet burde have indhentet kommentarer inden offentliggørelsen. Det har i den forbindelse været drøftet, om det forhold, at den medvirkende indvilliger i at kommentere oplysningerne i samme udsendelse, hvor offentliggørelsen finder sted, kan anses for et indirekte samtykke til at bringe den skjulte optagelse.

I sag 2004-6-126 var der foretaget optagelser med skjult kamera. De skjulte optagelser underbyggede nogle kritikpunkter, studieværten fremførte i studiet under udsendelsen. Klager blev interviewet i studiet under udsendelsen. Nævnet udtalte, at klager som ikke-mediavant person burde have haft mulighed for at kommentere optagelserne inden offentliggørelsen, hvorfor offentliggørelsen af de skjulte optagelser var i strid med god presseskik. Ét medlem udtalte som dissens, at da klager havde afvist tilbud om sløring og accepteret at deltage i et efterfølgende interview om optagelserne, var god presseskik ikke tilsidesat. Det kan ikke udelukkes, at flertallets og dermed Nævnets vurdering havde været en anden, hvis der havde været tale om en person, der var vant til kontakt med pressen.

I sag 2005-6-243 blev der vist optagelser foretaget med skjult kamera. Klager havde afvist at medvirke i et tv-interview. Nævnet udtalte, at mediet inden udsendelsen af indslaget burde have sørget for, at klager fik mulighed for at kommentere indholdet af de skjulte optagelser, således at hendes kommentarer kom med i udsendelsen, også selv om hun ikke ønskede at medvirke i et tv-interview. Der udtaltes kritik af mediet.

Sag 2004-6-126 er omtalt nedenfor under punkt D.2. Sag 2005-6-243 er afgjort i 2006 og findes på Pressenævnets hjemmeside www.pressenaevnet.dk under ”Nyheder”.

1.6. Optagelse og videreformidling af telefonsamtaler

Pressenævnet har tidligere i årsberetningerne 1997-2000 samt 2004 beskrevet anvendelsen af skjult kamera og mikrofon. Om skjult mikrofon henvises særligt til bemærkningerne i årsberetningerne 1997, side 10-12, og 2004, side 21-22. Her konkluderes det, at en båndoptager i dag anses for et almindeligt journalistisk arbejdsredskab til brug ved telefoninterviews. Nævnet finder ikke denne arbejds metode kritisabel, men udtaler samtidig, at offentliggørelse af optagelser foretaget med skjult mikrofon som hovedregel vil være i strid med god presseskik. Det gælder dog ikke, hvis offentliggørelsen tjener en samfundsmæssig interesse, der klart overstiger hensynet til den eller de personer, der er optaget med skjult mikrofon, og den fornødne journalistiske dokumentation ikke eller kun meget vanskeligt kunne skaffes på anden måde. Det vil heller ikke være tilfældet, hvis der foreligger samtykke fra den eller de medvirkende – enten direkte eller indirekte. I årsberetningen 2004 gjorde Nævnet opmærksom på, at mediernes rammer utvivlsomt må være videre i forhold til optagelse og afspilning af telefonsamtaler med personer, der har en overordnet funktion og er vant til kontakt med pressen.

I sag 2005-6-195/196 blev dele af et telefoninterview afspillet under en tv-udsendelse. Den interviewede direktør blev først ved interviewets afslutning bekendt med, at samtalen blev båndet. Direktøren havde ved interviewets begyndelse tilkendegivet, at han ikke ønskede at kommentere den konkrete sag eller medvirke i udsendelsen, men var bekendt med, at han talte med en journalist. Nævnet udtalte, at hensynet til direktøren måtte vige for den samfundsmæssige interesse, der var knyttet til omtalen af selskabet. Nævnet lagde vægt på, at det var selskabets direktør, der var blevet interviewet, og at direktøren var klar over, at han talte med en journalist. Direktøren måtte som følge af sin overordnede funktion antages at være bekendt med mediernes arbejdsmetoder og vant til pressekontakt. Nævnet fandt ikke grundlag for at udtale kritik for tilsidesættelse af god presseskik. Nævnets vurdering var muligvis blevet en anden, hvis der havde foreligget en klar aftale om, at udtalelsen ikke var til citat. Sagen er omtalt nedenfor under punkt D.2.

I sagen 2004-6-35 kom Nævnet frem til det modsatte resultat. I en radioudsendelse blev der bragt et telefoninterview med en fuldmægtig i Vejrdirektoratet, der ikke var vant til kontakt med pressen. Samtalen var optaget på bånd uden medarbejderens vidende. Nævnet fandt ikke, at der i udsendelsen var fremkommet oplysninger af en sådan betydning, at hensynet til beskyttelse af medarbejderen måtte vige for den samfundsmæssige interesse. Nævnet udtalte sin kritik. Sagen er omtalt i årsberetningen for 2004.

1.7. I hvilke situationer må man bringe private oplysninger?

Det fremgår af punkt B1 i Vejledende regler for god presseskik, at ”meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale”. Krænkende oplysninger kan f.eks. angå seksuelle forhold, misbrug af nydelsesmidler eller lignende.

Andre private oplysninger kan som udgangspunkt omtales. Det drejer sig f.eks. om personers adresser, telefonnumre eller lignende. Pressenævnet har imidlertid i visse tilfælde udtalt kritik af offentliggørelse af sådanne oplysninger, når disse kan krænke privatlivets fred. Særligt ved kriminalreportager skal der tages det størst mulige hensyn til ofre for forbrydelser. Det afgørende er dog, om oplysninger er relevante i forhold til den øvrige omtale.

I sag 2005-6-202 beskrev en avis et forsøg på brandstiftelse. Artiklen oplyste den forurettedes navn, angav adressen med vejnavn og husnummer og beskrev lokalområdet indgående. Adressen var ligeledes fremhævet ved, at avisen som billedokumentation havde indtegnet den forurettedes adresse på et kort. Nævnet fandt, at det ikke var nødvendigt for at få artiklens budskab frem at beskrive den forurettedes lokalområde i detaljer, med angivelse af husnummer og vejnavn, og at det ligeledes var unødvendigt at bringe et kort over området. Ét medlem fandt, at avisens handlemåde ikke var i strid med god presseskik. Det dissentierende medlem fandt, at sagen havde offentlig interesse, og at det var et naturligt led i bladets reportage at angive den offentligt tilgængelige adresse. Pressenævnet udtalte kritik af avisen.

I sag 2005-6-203 udtalte Nævnet ikke kritik af mediet. I forbindelse med et brandattentat blev den forurettede fra sag 2005-6-202 nævnt ved navn. Adressen var imidlertid anonymiseret og benævntes ”et villakvarter i Hillerød”. Pressenævnet fandt ikke artiklen stridende mod god presseskik, idet den ud over at nævne den forurettedes navn, som er offentligt tilgængeligt, ikke oplyste hans faktiske adresse eller i øvrigt nævnte oplysninger om hans private forhold på en sådan måde, at det var i strid med god presseskik.

Sagerne er omtalt nedenfor under punkt D.2. Spørgsmålet om mediernes offentliggørelse af oplysninger af privat karakter er tidligere behandlet i årsberetningerne 1999, side 5-7, og 2003, side 22.

1.8. Hvor længe skal en kendelse bringes på Internettet?

Det følger af medieansvarslovens § 49, at "Nævnet kan pålægge redaktøren for det indklagede massemedie snarest muligt at offentliggøre en kendelse i et af Nævnet nærmere fastlagt omfang. En sådan offentliggørelse skal ske uden kommenterende tilføjelser og på en så fremtrædende måde, som det med rimelighed kan forlanges". Ifølge Pressenævnets praksis vedrørende trykte og æterbårne medier overlades det til medieerne ud fra sædvanlige redaktionelle overvejelser at beslutte, hvor offentliggørelsen skal finde sted.

Pressenævnet har drøftet, hvordan pålæg om offentliggørelse kan efterkommes, når der er tale om kendelser vedrørende skrevne artikler i elektroniske medier, og resultatet af disse drøftelser kan tjene til vejledning for de medier, der skal tage stilling til en sådan offentliggørelse. Dette omfatter navnlig placeringen af kendelsen og den tidsramme, kendelsen skal være tilgængelig på Internettet. For så vidt angår placeringen af kendelsen kan det indgå i overvejselen, om kendelsen har reel mulighed for at opnå samme antal "hits", som den påklagede artikel har opnået.

Kendelsen bør bringes i mediet i en periode, der svarer til den tid, i hvilken den påklagede artikel har været bragt.

Herudover vil det være hensigtsmæssigt at oprette et link til kendelsen fra artiklen, hvis den fortsat bringes på hjemmesiden.

Spørgsmålet vedrørende offentliggørelse af genmæler og Nævnets kendelser er omtalt i årsberetningerne 1993, side 7, 1995, side 5, 1997, side 6-9, 1998, side 6-8, 1999, side 10-11, 2000, side 8, og 2002, side 5.

1.9. Register for emner omtalt i årsberetningerne 1993-2005

Adressering, forkert adresseret post	2005	s. 19
Agent provocateur	1998	s. 8
Anmeldelser	2001	s. 15
Annoncer og læserbreve, kontrol	1997	s. 9
Ansvarshavende redaktør for radio/tv, anmeldelse af	1995	s. 9
Artikelsier, "forældede" artikler	2005	s. 19
Artikelsier og Nævnets bedømmelsesgrundlag	2000	s. 11
Berigtigelse over for genmæle	1998	s. 10
Bestræbelser i forbindelse med forelæggelse (høring)	1995	s. 5
	1997	s. 9
Betydningen af klagers egne kraftfulde synspunkter eller særlig sprogbrug	2001	s. 17
Billedbrug/identifikation	1996	s. 6
Billedmateriale, offentliggørelse	1994	s. 5
	2000	s. 11
Båndede samtaler (skjult kamera/mikrofon)	1997	s. 10
	1998	s. 8
	1999	s. 12
	2000	s. 9
	2005	s. 21
Debatindlæg, redigering af	1993	s. 7
Dokumentarprogrammer	2001	s. 12
E-mail-sagen	1999	s. 8
E-mails som "skriftlig" klage	2000	s. 8
	2002	s. 4

Efterprøvelse af oplysninger ved forelæggelse for den omtalte part	2002	s. 10
Egen drift-sager	1997	s. 5
Egen drift-sag, ingen	1999	s. 7
	2000	s. 12
	2001	s. 17
Elektroniske debatfora	2004	s. 19
Erhvervsjournalistik	1995	s. 7
Forberedelse af radio- og tv-interviews	1996	s. 5
Forelæggelse, mediernes pligt	1995	s. 5
	1997	s. 9
Forening, klage fra en ophørt	2002	s. 5
Forhåndstilkendegivelser fra kendte personer til medierne om ikke at omtale private forhold	2001	s. 15
Forretningsorden, Nævnets	1993	s. 7
	1994	s. 7
	1995	s. 9
Freds- og ærekrænkelser over for ytrings- og informationsfrihed	1994	s. 6
Fristberegning, når der efterfølgende foreligger tiltalefrafald (noninformation)	2005	s. 20
Fristberegning, når klagefristen udløber på en helligdag	2005	s. 19
Generelt vedr. sager om god presseetik	1994	s. 6
Genmæle	1993	s. 7
	1994	s. 7
	1996	s. 5
Genmæle over for berigtigelse	1998	s. 10
Genmæle, krav på	1999	s. 11
	2000	s. 12
Genmæle, offentliggørelse af	1993	s. 7
	1995	s. 5
	1997	s. 6
	1998	s. 6
God presseskik i straffesager	1999	s. 7
Grænserne i læserbrevsdebatten	2000	s. 12
Grænserne mellem forskellige typer af medier	1998	s. 9
Hvem kan indklages for Nævnet?	1997	s. 13
Høring (mediernes forelæggelsesforpligtelse)	1995	s. 5
	1997	s. 9
Informationsdatabaser	1993	s. 7
	1994	s. 8
Ingen sager af egen drift	1999	s. 7
	2000	s. 12
	2001	s. 17
Internet	1997	s. 14
Internetmedier	1998	s. 13
Interviews med mindreårige	2004	s. 21
Journalistisk arbejdsmetode	1993	s. 6

Kendelser, offentliggørelse af	1993	s. 7
	1995	s. 5
	1997	s. 6
	1998	s. 6
	1999	s. 10
Kendelsesresumeer	1996	s. 5
Kildekreditering	2001	s. 11
Klage fra en ophørt forening	2002	s. 5
Klage over et medie under konkurs	2002	s. 7
Klagere	1997	s. 12
Klagerne	1998	s. 14
Klagernes baggrund, statistik	1996	s. 8
Klagevejledning, manglende	1999	s. 9
Klagevejledning, mediets pligt til at give	1996	s. 7
Kompetence	1995	s. 7
Konkurs, klage over et medie under	2002	s. 7
Kontrol af annoncer og læserbreve	1997	s. 9
Korrekt berigtigelse	2001	s. 13
Krav på genmæle	1999	s. 11
	2000	s. 12
Læserbreve m.v.	1996	s. 6
Læserbreve og annoncer, kontrol	1997	s. 9
	2000	s. 12
Manglende klagevejledning	1999	s. 9
Medieansvarsloven eller retsplejeloven	1993	s. 6
Medieansvarsloven eller straffeloven	1993	s. 5
Mediernes angivelse af tredjepart som kilde	2002	s. 9
Mediernes anvendelse af ”appetitvækkere” i læserbredsdebatten	2004	s. 20
Mediernes anvendelse af citater	2002	s. 11
Mediernes behandling af for sent indkomne sager	2003	s. 20
Mediernes behandling af læserbreve	2003	s. 21
Mediernes efterfølgende berigtigelse/beklagelse	2004	s. 22
Mediernes efterprøvelse af oplysninger om personers identitet	2003	s. 22
Mediernes klagevejledning og klagefrist	2003	s. 20
Mediernes omtale af sager, der er rejst af den ene af to parter i en tvist	2003	s. 23
Mediernes omtale af tidligere straffedomme	2003	s. 21
Mediernes redigering	2000	s. 10
Mediernes uforsigtige behandling af billedmateriale	2000	s. 11
Mediets efterfølgende beklagelse og opfølgning	2000	s. 10
Modstridende forklaringer	2003	s. 21
Navneforbud, betydning af	1997	s. 12
Noninformation	1995	s. 6
	2005	s. 20
Ny formand	1995	s. 10
Offentliggørelse af billedmateriale	1994	s. 5

Offentliggørelse af genmæler og Nævnets kendelser	1993	s. 7
	1995	s. 5
	1997	s. 6
	1998	s. 6
	1999	s. 10
	2000	s. 8
	2002	s. 5
Offentliggørelse af genmæler og Nævnets kendelser, Internettet	2005	s. 23
Offentliggørelse i tv/radio af samtale optaget på bånd	2004	s. 21
Omtale af befolkningsgruppe som ”sigøjnere”	1993	s. 6
Omtale af mindreårige uden forældresamtykke	2000	s. 9
Omtale af virkelige begivenheder, personer, foreninger el.lign. i en fiktiv sammenhæng	2001	s. 16
Oplysninger af privat karakter om deltager i realityshow	2002	s. 8
Oplysninger om kendte personers privatliv	2002	s. 8
Optagelse af egen drift	1995	s. 9
Oversættelse af offentliggørelser på fremmedsprog	2004	s. 19
Partstatus	1994	s. 6
Pressenævnet – 10 år	2001	s. 5
Pressenævnets hjemmeside	1998	s. 14
	1999	s. 13
Privatlivets fred	1999	s. 5
Privatlivets fred, mediernes offentliggørelse af oplysninger	2003	s. 22
Radio- og tv-interviews, forberedelse af	1996	s. 5
Radio- og tv-virksomhed	1996	s. 7
	1997	s. 14
Radio/tv, anmeldelse af ansvarshavende redaktør	1995	s. 9
Redigering af debatindlæg	1993	s. 7
Redigeringsfrihed	1999	s. 8
Retlig interesse	1998	s. 8
	1999	s. 5
Retsplejeloven eller medieansvarsloven	1993	s. 6
Retssag anlagt mod Pressenævnet	1999	s. 14
	2000	s. 13
	2001	s. 17
Retssag mod Pressenævnet afvist	2002	s. 4
Sagsbehandlingstid	1995	s. 7
Samtaler, offentliggørelse i tv/radio	2004	s. 21
Samtaler, optagelse og videreformidling	2005	s. 21
Sanktionsmuligheder, hvis mediet fremturer	1998	s. 13
Satire	2001	s. 14
Scandinavian Star-sagen	2000	s. 5
Sigøjnere, omtale af	1993	s. 6

Skjult kamera/mikrofon	1997	s. 10
	1998	s. 8
	1999	s. 12
	2000	s. 9
	2004	s. 21
	2005	s. 21
”Somalier-sagen”	2002	s. 7
Statistik over klagerne baggrund	1996	s. 8
Straffeloven eller medieansvarsloven	1993	s. 5
Straffesager på grund af manglende offentliggørelse af genmæle eller af Nævnets kendelser	1995	s. 6
	1996	s. 6
	1997	s. 13
	1998	s. 14
	1999	s. 9
	2000	s. 12
Straffesager, god presseskik i	1999	s. 7
Tidspunkt for offentliggørelse af en nævnskendelse	2002	s. 5
TV 3	1996	s. 7
Tv-mediers brug af tidligere optagelser i ny udsendelse	2004	s. 20

2. Resumé af væsentlige konkrete sager

2.1. Sager om presseetik

Efter medieansvarslovens § 34, stk. 1, skal massemediernes indhold og handlemåde være i overensstemmelse med god presseskik. Inden for denne retlige standard er det overladt til Pressenævnets skøn, om der i et konkret tilfælde er sket en overtrædelse af god presseskik. Skønnet er dog ikke ganske ubundet, idet udgangspunktet for det nærmere indhold af begrebet god presseskik er de Vejledende regler for god presseskik, jf. bilag s. 39.

Til belysning af Nævnets hidtidige praksis i henhold til medieansvarslovens § 34, stk. 1, gives nedenfor resumeer af en række konkrete sager. Disse samt yderligere et antal klagesager kan endvidere ses på Retsinformations afgørelsesdatabase på www.retsinfo.dk. Det samme gælder de sager, der er gengivet i afsnittet om genmæle. Man kommer ind i afgørelsesdatabaseen ved at klikke på ikonerne ”Retsinformation” og ”Database”. Herefter klikkes under ”Søgeområde” på ”Afgørelser” og ikonet ”Søgning”. Herefter står man i feltet ”Feltsøgning i Afgørelser”, hvor man under administrerende myndighed skriver ”Pressenævnet” og under titel angiver sagsnummer. Herefter klikkes på ikonet ”Søg”, hvorefter man klikker på teksten ”Vis Dokumentliste”.

Kendelse af 9. februar 2005 (sag 2004-6-105/106)

Danmarks Radio og DR Online omtalte henholdsvis i en udsendelse og i en artikel 24-årsreglen i den danske udlændingelov. Den svenske justitsminister rettede en generel kritik mod 24-årsreglen, efter at den danske integrationsminister skulle have udtrykt bekymring over, at de svenske familiesammenføringsregler var lempeligere end de danske regler. I udsendelsen og i artiklen gjorde den danske integrationsminister Sverige opmærksom på et problem i forhold til danske statsborgeres indgåelse af tvangsægteskaber og benyttelse af proforma-adresser i Sverige. Foreningen Ægteskab

uden Grænser, Sverige, klagede til Pressenævnet, idet man fandt at god presseskik var tilsidesat, samt over at DR havde afvist at bringe et genmæle.

Foreningen Ægteskab uden Grænser oplyste, at foreningen var dannet af danskere bosat i Sverige som følge af den danske udlændingelov. Foreningen anførte, at den havde retlig interesse, eftersom det var foreningens medlemmer, der var omtalt i indslaget og artiklen. Foreningen anførte videre, at foreningen var den eneste i Sverige, der repræsenterede de omtalte personer.

DR anførte, at hverken foreningen Ægteskab uden Grænser eller dens medlemmer var omtalt i udsendelsen eller i artiklen. Foreningen havde derfor ikke fornøden retlig interesse.

Pressenævnet fandt, at hverken foreningen Ægteskab uden Grænser, Sverige, eller foreningens medlemmer var omtalt i indslaget eller i artiklen på en sådan måde, at Ægteskab uden Grænser havde retlig interesse i at klage til Pressenævnet. Nævnet afviste klagen.

Kendelse af 21. februar 2005 (sag 2004-6-128)

Se og Hør bragte en omtale af et hændelsesforløb med en dansk musiker. Musikeren havde en nat opholdt sig på diskoteket Copenhagen Jazzhouse, hvor han angiveligt havde været i selskab med to piger. Om nattens hændelser hed det blandt andet i underrubrikken "... med to unge piger opførte et regulært sexshow med både tungekys og blowjob ...". Artiklen uddybede underrubrikken.

Musikeren afviste, at han havde deltaget i aktiviteter som beskrevet i bladet. Han anførte, at offentliggørelsen af oplysningerne var egnede til at krænke privatlivets fred, hvorfor Se og Hør ikke var berettiget til at bringe dem. Musikeren havde afvist at kommentere oplysningerne.

Se og Hør anførte, at der ikke herskede tvivl om, hvorvidt optrinnet havde fundet sted. Bladet vedlagde en beskrivelse fra en person, som angiveligt havde befundet sig på diskoteket og overværet seancen. Se og Hør anførte videre, at det var af offentlig interesse, idet hændelsesforløbet var foregået i fuld offentlighed.

Nævnet konstaterede, at parterne var fremkommet med modstridende forklaringer om hændelsesforløbet i artiklen, og kunne derfor ikke tage stilling til rigtigheden af oplysningerne. Nævnet fandt derfor ikke grundlag for at udtale kritik af Se og Hør. Et dissentierende medlem udtalte, at Se og Hør ikke var berettiget til at bringe oplysninger af så alvorlig og krænkende karakter uden en nærmere efterprøvelse. Dette medlem ville udtale kritik.

Kendelse af 14. april 2005 (sag 2004-6-111)

Børn & Unge bragte to artikler vedrørende sikkerhed på legepladser med legeredskaber. Udgangspunktet var en konkret sag fra en skole, hvor der var opsat legeredskaber, produceret af et finsk firma, Lappset, og forhandlet i Danmark af RABO A/S. Legeredskaberne havde certifikat for, at de opfyldte kravene i en europæisk standard for legeredskaber, EN1176. En legepladsinspektør havde imidlertid i en rapport udtalt, at legeredskaberne på skolen ikke overholdt kravene, hvorfor legeredskaberne stod ubrugte. I artiklerne hed det blandt andet "Det store legeredskabsfirma RABO sælger produkter, der ikke er sikre nok", "RABO leger med sikkerheden", "Forbrugerstyrelsen: Vi kender problemet" og "RABO ... tolker ... reglerne". Sikringsstyrelsen forbød senere salg og udlevering af legeredskaber som dem, der var opstillet på den omtalte skole, idet styrelsen ikke fandt, at redskaberne var i overensstemmelse med den gældende standard, EN1176.

Lappset og RABO A/S anførte, at artiklerne var manipulerende og baseret på forkerte og udokumenterede oplysninger. Klagerne anførte videre, at artiklerne gav det helhedsindtryk, at den danske virksomhed sælger legeredskaber, der er farlige og ikke opfylder gældende sikkerhedsnormer. Klagerne anmodede endvidere om genmæle over for angivelserne af, at man gradbøjer sikkerheden, at man sælger produkter, der ikke lever op til den fælles europæiske standard, og at man tolker reglerne.

Børn & Unge anførte, at der med udgangspunkt i en konkret sag blev belyst, hvorledes en forbruger kan købe et legeredskab med certifikat, hvorefter en legepladsinspektør samtidig kan konsta-

tere, at legeredskabet ikke lever op til den europæiske standard. Børn & Unge anførte, at artiklen var baseret på offentlige myndigheds personer. Om genmæle anførte Børn & Unge, at der var tale om vurderinger og kommentarer, der ikke gav grundlag for genmæle.

Pressenævnet fandt, at det ikke var i strid med god presseskik at tage udgangspunkt i en konkret sag eller basere artiklerne på udtalelser fra offentlige myndigheder og institutioner. Nævnet fandt, at der ikke i artiklerne var dækning for udsagnene ”Det store legeredskabsfirma RABO sælger produkter, der ikke er sikre nok”, ”RABO leger med sikkerheden” og ”tolker ... reglerne”. Nævnet udtalte, at en urigtig overskrift var sammenstillet med udsagnet ”Forbrugerstyrelsen: Vi kender problemet”, så udsagnet kom til at fremstå som en bekræftelse af overskriften, der ikke var dækning for i artiklen. Nævnet fandt, at der i kraft af manglende dækning i artiklerne af flere overskrifter, kombineret med den kraftige eksponering, var sket en væsentlig tilsidesættelse af god presseskik, og Nævnet udtalte sin alvorlige kritik. Nævnet fandt, at de udsagn, klagerne anmodede om genmæle for, var vurderinger og gengivelse af udtalelser, hvorfor der ikke var grundlag for genmæle. Nævnet fandt endeligt, at der ikke var dækning for udsagnet ”RABO ... tolker ... reglerne”, men da dette ville fremgå af Nævnets kendelse om god presseskik, var klagerne ikke berettiget til genmæle.

Kendelse af 19. maj 2005 (sag 2004-6-126)

Danmarks Radio bragte i forbrugerprogrammet ”KONSUM” et indslag om tv-reparatørers mangelfulde reparation af tv-apparater. I indslaget bragte DR nogle optagelser foretaget med skjult kamera. Optagelserne viste en tv-reparatørs arbejde, når han forsøgte at udbedre nogle konstruerede fejl. Tv-reparatørens arbejde blev efterfølgende kritiseret af manden, der havde konstrueret fejlene. Efter indslaget fik tv-reparatøren mulighed for at kommentere kritikpunkterne i studiet under udsendelsen.

Tv-reparatøren anførte, at optagelserne foretaget med skjult kamera var i strid med god presseskik. Han anførte videre, at han ikke havde haft fornøden mulighed for at kommentere indholdet af den skjulte optagelse.

Danmarks Radio anførte, at brugen af skjult kamera tjente en samfundsmæssig interesse, og den journalistiske dokumentation kun meget vanskeligt kunne tilvejebringes uden brug af skjult kamera. DR anførte videre, at tv-reparatøren ved det efterfølgende interview fik lejlighed til at kommentere oplysningerne.

Pressenævnet fandt, at DR ikke var berettiget til at offentliggøre de foretagne optagelser med skjult kamera uden at have sikret sig accept hertil. Nævnet lagde vægt på, at tv-reparatøren ikke havde haft mulighed for at kommentere optagelserne inden offentliggørelsen, hvorfor offentliggørelsen af de skjulte optagelser var i strid med god presseskik. Et dissenterende medlem udtalte, at klager i det efterfølgende interview havde mulighed for at svare på de kritikpunkter, der blev rejst i optagelserne, og fandt ikke grundlag til at udtale kritik.

Kendelse af 30. maj 2005 (sag 2004-6-140)

Ekstra Bladet bragte en række artikler, der beskrev et samarbejde mellem et medicinalfirma og Osteoporoseforeningen, der anbefalede kalkpiller fra firmaet. Kalkpillerne havde angiveligt ikke den virkning, som Osteoporoseforeningen lovede. På forsiden bragte avisen teksten ”400.000 knogleskøre snydes – Offer for pille fup...” Det blev ligeledes beskrevet, hvordan Osteoporoseforeningen anvendte medicinalfirmaet til at udgive medlemsblade, og medicinalvirksomhedens medarbejdere holdt foredrag, uden at det fremgik, at den pågældende konsulent var en af virksomhedens medarbejdere.

Medicinalvirksomheden anførte, at Ekstra Bladet ikke havde kontrolleret, om de modtagne oplysninger var korrekte. Medicinalfirmaet anførte videre, at avisen ikke havde forholdt sig kritisk til kilderne i de pågældende artikler. Virksomheden anførte, at kildernes udsagn og den bragte tekst var farvet af merkantile interesser, som Ekstra Bladet var blevet formået til at varetage af firmaets

konkurrenter. Medicinalvirksomheden anførte, at pressemeddelelsen ikke var bragt i fuld længde, hvorfor firmaet var blevet frataget muligheden for at give udtryk for sin version af sagen. Det anførtes, at der ikke i artiklen var dækning for overskriften.

Ekstra Bladet anførte, at avisen ingen økonomisk interesse havde i historien, men blot varetog samfundsrelevante forbrugerinteresser ved at bringe historien. Ekstra Bladet anførte, at de dele af pressemeddelelsen, der havde betydning for firmaets budskab, blev gengivet.

Pressenævnet fandt, at der ikke var grundlag for at fastslå, at Ekstra Bladet havde undladt at kontrollere, at de modtagne oplysninger var korrekte, eller i øvrigt havde undladt at udvise fornøden kritik over for kilderne. Nævnet fandt, at der ikke var grundlag for at antage, at avisen varetog en af Pharma-Vincis konkurrenters merkantile interesser. Nævnet fandt videre, at medicinalfirmaets synspunkter var bragt i avisen ved referat af pressemeddelelsen. Ekstra Bladet var ikke forpligtet til at bringe pressemeddelelsen i fuldt omfang, og indholdet var ikke blevet forvansket ved redigeringen. Nævnet fandt endeligt, at der var tilstrækkelig dækning for overskriften i artiklerne. Pressenævnet fandt herefter, at Ekstra Bladet ikke havde tilsidesat god presseskik.

Kendelse af 27. juni 2005 (sag 2005-6-186)

Børn & Unge var i sag 2004-6-111 blevet pålagt at offentliggøre kendelsen. På samme side (side 9) som offentliggørelsen af Pressenævnets kendelse bragte bladet en artikel med overskriften ”Børn & Unge får medhold og kritik”. I artiklen hed det blandt andet ”Børn & Unge får medhold i det meste af sagskomplekset”. Artiklen var illustreret ved at bringe billeder af de tidligere kritiserede forsider med RABO's navn. Bladet bragte (side 13) to uger senere igen Pressenævnets kendelse. Denne gang uden kommentarer.

Lappset og RABO anførte, at Pressenævnets kendelse burde være bragt på en af de første sider som de oprindelige artikler. Klagerne anførte, at overskriften og kommentaren var misvisende, idet Pressenævnet i sag 2004-6-111 udtalte sin alvorlige kritik af bladet. Klagerne anførte videre, at billeder af forsiderne var egnede til at forstærke den voldsomme og uberettigede eksponering.

Børn & Unge anførte, at den første gengivelse af Nævnets kendelse opfyldte lovens krav, idet kendelsen blev bragt i sin fulde ordlyd. Gengivelsen var alene ledsaget af neutrale og korrekte faktuelle oplysninger om tvistens grundlag. Børn & Unge anførte videre, at den anden offentliggørelse var sket med normal skrift i første del af bladet.

Pressenævnet udtalte, at det i vid udstrækning tilkommer mediet at afgøre, hvor i bladet og med hvilken typografi en kendelse offentliggøres. Nævnet udtalte videre, at en redaktionel tekst bragt i direkte forbindelse med en kendelse hverken i opsætning eller i indhold må kunne opfattes som en kommentar til kendelsen. Nævnet fandt, at der ved den første offentliggørelse var bragt uberettigede kommenterende tilføjelser, og at der specielt med overskriften var sket en forvanskning af kendelsens budskab. Nævnet udtalte sin alvorlige kritik.

Kendelse af 23. august 2005 (sag 2005-6-161)

Ekstra Bladet bragte fire artikler, henholdsvis den 19., den 20., den 21. og den 22. december 2004, om præster, der uddriver dæmoner. Til brug for researchen og dokumentation for artiklerne havde avisen ladet en skuespiller optræde som dæmonbesat. Skuespilleren fotograferede dæmon-uddrivelsen med skjult kamera.

Præsten anførte, at brugen af skjult kamera og mikrofon var i strid med god presseskik, idet disse metoder ikke var nødvendige for at opnå information til udarbejdelse af reportagen. Endvidere anførte præsten, at han ville have været villig til at tale med journalisten, ligesom det anførtes, at gudstjenester er offentlige. Præsten anførte endeligt, at billedoptagelserne virkede virkelighedsfremmede.

Ekstra Bladet påstod sagen afvist grundet fristoverskridelse, idet klagen alene var rettidigt indgivet for så vidt angik artiklen bragt den 22. december. Ekstra Bladet anførte, at oplysningerne ikke var fremkommet, såfremt journalisterne havde præsenteret sig som journalister.

Pressenævnet udtalte, at klagen var indgivet rettidigt i forhold til den senest bragte artikel, men for sent for så vidt angår de tre tidligere artikler. Nævnet fandt imidlertid, at klagen ikke indeholdt kritikpunkter vedrørende forhold, der alene var omfattet af de tre tidligere artikler, hvorfor klagen i sin helhed måtte tages under behandling. Nævnet fandt, at det ikke havde været nødvendigt for at skrive artiklerne at anvende skjult kamera og mikrofon, idet præsten flere gange havde samarbejdet med pressen. Pressenævnet fandt det også betænkeligt, at dokumentationen var baseret på et rollespil, der i betydelig grad var provokerende. Nævnet udtalte sin kritik.

Kendelse af 23. august 2005 (sag 2005-6-195/196)

Danmarks Radio og DR Online bragte en omtale af en familie, der havde fået problemer med deres forsikringselskab på grund af en vandskade. Indslaget fokuserede på, at forsikringselskabet ikke levede op til sit ansvar med effektivt og hurtigt at udbedre skaderne på huset. Indslaget indeholdt uddrag af en telefonsamtale optaget med skjult mikrofon mellem journalisten og forsikringselskabets direktør. Den interviewede direktør havde ved interviewets begyndelse oplyst, at han ikke ønskede at kommentere den konkrete sag eller medvirke i udsendelsen. Han var således bekendt med, at han talte med en journalist.

Forsikringselskabet anførte, at det var i strid med god presseskik at offentliggøre optagelsen, uden at direktøren på forhånd havde givet sit samtykke. Klager anførte, at der ikke var fremkommet oplysninger, der medførte, at hensynet til direktøren måtte vige for den samfundsmæssige interesse.

Danmarks Radio anførte, at en båndoptager i dag er et almindeligt journalistisk redskab, hvorfor det ikke var i strid med god presseskik at undlade at informere direktøren om optagelsen. DR anførte, at direktøren var klar over, at vandskade-sagen kunne blive genstand for et indslag. DR anførte videre, at udtalelsen havde en klar samfundsmæssig interesse, der kun kunne dokumenteres gennem offentliggørelse af den bandede telefonsamtale. Danmarks Radio anførte endeligt, at direktøren for et selskab af ikke ubetydelig størrelse må tåle, at hans udtalelser om selskabets forhold eksponeres i massemedierne.

Pressenævnet fandt, at hensynet til direktøren måtte vige for den samfundsmæssige interesse, der var knyttet til omtalen af selskabet. Nævnet lagde vægt på, at han vidste, at han talte med en journalist. Han måtte som følge af sin overordnede funktion antages at være bekendt med mediernes arbejdsmetoder og vant til pressekontakt. På den baggrund fandt Nævnet ikke grundlag for at udtale kritik af Danmarks Radio for tilsidesættelse af god presseskik.

Kendelse af 23. august 2005 (sag 2005-6-198)

Se og Hør bragte en artikel med overskrifterne ”Meldt til politiet” og ”Arvestrid på Amalienborg”. Under overskrifterne var der et fotografi af prinsesse Benedikte. Det fremgik af artiklen, at en chauffør ved Den Kgl. Civilliste var raget uklar med sin søster i en arvesag.

Chaufføren anførte, at overskriften ”Arvestrid på Amalienborg” ikke havde dækning i artiklens indhold, heller ikke selv om chaufføren havde en tjenestebolig i Toldbodgade. Chaufføren anførte videre, at sagen ikke havde almen interesse. Klager anførte, at der ikke havde været indgriben fra politiets eller anklagemyndighedens side.

Se og Hør anførte, at overskriften ”Arvestrid på Amalienborg” var faktisk korrekt, idet chaufføren havde folkeregisteradresse på Amalienborg. Se og Hør anførte videre, at den specielle stilling, chaufføren havde, indebar en væsentlig øget interesse fra mediernes side, idet kongehusets personale måtte antages at have accepteret den øgede medieinteresse som et vilkår ved stillingen. Bladet anførte endvidere, at der altid var offentlig interesse knyttet til sager vedrørende efterforskning af mulige lovbrud begået af kongehusets personale.

Pressenævnet fandt, at arvestriden mellem chaufføren og dennes søster var et privat anliggende uden almen interesse. Nævnet fandt ikke, at sagens omstændigheder, herunder at chaufførens søster indgav politianmeldelse mod chaufføren, og at chaufføren var ansat ved Den Kgl. Civilliste, ændrede derpå. Pressenævnet fandt endvidere, at overskriften ”Arvestrid på Amalienborg” ikke havde dækning i artiklens indhold. Nævnet udtalte sin alvorlige kritik.

Kendelse af 14. september 2005 (sag 2005-6-202)

Nordjyske Stiftstidende bragte en artikel, hvori et attentatforsøg fra 2000 omtaltes. I artiklen var Udlændingestyrelsens underdirektørs navn og privatadresse med angivelse af vejnavn og husnummer samt lokalområdet beskrevet. Adressen var fremhævet ved, at avisen som billeddokumentation havde indtegnet underdirektørens adresse på et kort.

Udlændingestyrelsen anførte, at det var i strid med god presseskik at bringe en så detaljeret beskrivelse af underdirektørens lokalområde samt angivelse af underdirektørens privatbolig på kort.

Nordjyske Stiftstidende anførte, at artiklen alene viderebragte den dokumentation, der forelå i sagen. Avisen anførte videre, at oplysningerne var offentligt tilgængelige.

Pressenævnet udtalte, at meddelelser, som kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Nævnet fandt, at det ikke var nødvendigt for at få artiklens budskab frem at beskrive underdirektørens lokalområde i detaljer, og udtalte kritik. Et dissentierende medlem fandt, at sagen havde offentlig interesse, og at det ikke var i strid med god presseskik at offentliggøre adressen, hverken i tekst eller grafik.

Kendelse af 12. oktober 2005 (sag 2005-6-194)

JydskeVestkysten omtalte løbende en straffesag i 2003 og 2004, men afviste at omtale tiltalefrafaldet i 2005, selv om den tidligere tiltalte anmodede Jydske Vestkysten om det.

Klager anførte, at JydskeVestkysten var forpligtet til at omtale tiltalefrafaldet, da sagen havde været omtalt i avisen igennem flere år.

Jydske Vestkysten anførte, at avisen ikke var forpligtet til at viderebringe oplysningen, da avisen ikke havde kunnet få det oplyst hos politiet.

Pressenævnet udtalte, at det fremgår af Vejledende regler for god presseskik pkt. C3, at ”en omtale af en straffesag bør følges op med et referat af sagens afslutning, hvad enten denne finder sted i form af tiltalefrafald, frifindelse eller domfældelse”. Efter medieansvarlovens § 34, stk. 2, skal klager over massemediers indhold og handlemåde indgives senest 4 uger efter ”offentliggørelsen”. I en situation som den foreliggende, hvor klagen ikke vedrørte et offentliggjort forhold, måtte klagefristen på 4 uger i stedet regnes fra det tidspunkt, hvor den handlemåde, som klagen vedrørte, havde manifesteret sig. Klagen var derfor indgivet inden for 4-ugersfristen. Nævnet fandt, at avisen havde beskrevet klagers anholdelse og citeret en politiansat for at have udtalt, at politiet overvejede at rejse sigtelse. Det var efter Nævnets opfattelse ikke tilstrækkeligt til, at forholdet kunne henføres til de Vejledende regler for god presseskik pkt. C3, hvorfor JydskeVestkysten ikke havde handlet i strid med god presseskik.

Kendelse af 12. oktober 2005 (sag 2005-6-203)

Jyllands-Posten bragte en artikel, hvori samme attentatforsøg som i sag 2005-6-202 var omtalt. Jyllands-Posten beskrev Udlændingestyrelsens underdirektør ved navns nævnelse, men adressen var anonymiseret med benævnelsen ”et villakvarter i Hillerød”.

Udlændingestyrelsen anførte, at underdirektøren var utryk ved eksponeringen. Styrelsen anførte videre, at omtalen af underdirektøren ikke var nødvendig for at skrive artiklen og formidle det ønskede budskab.

Jyllands-Posten anførte, at underdirektørens adresse var anonymiseret. Avisen anførte endvidere, at de bragte oplysninger var offentligt tilgængelige.

Pressenævnet fandt, at artiklen ikke var i strid med god presseskik, idet artiklen, ud over at nævne underdirektørens navn, ikke i øvrigt nævner oplysninger om hans private forhold.

Kendelse af 12. oktober 2005 (sag 2005-6-204)

En avis omtalte et musikarrangements brug af et fotografi af en myrdet persons hoved. Musikfestivalen havde til brug for promovning trykt programmer med fotografiet af det afhuggede hoved. Det afhuggede hoved var tidligere offentliggjort af politiet i forbindelse med opklaring af en drabs-sag. På avisens forside stod: "Afhugget hoved som reklamesøjle".

Den afdødes kone anførte, at det var krænkende, at avisen gengav et fotografi af musikarrangementets program i den pågældende artikel. Hun anførte videre, at det var uanstændigt at skrive en artikel, i hvilken der gives udtryk for forargelse over brugen af fotografiet, og samtidig gengive det.

Avisen anførte, at fotografiet var bragt som dokumentation for eventbureauets absurde brug af billedet.

Pressenævnet fandt, at det ikke var nødvendigt for at få artiklens budskab frem at gentrykke fotografiet af det afhuggede hoved. Det havde været tilstrækkeligt at beskrive, hvordan programmet så ud. Nævnet udtalte sin alvorlige kritik af avisens brug af det pågældende foto.

Kendelse af 2. november 2005 (sag 2005-6-220)

B.T. bragte tre artikler, hvori indremissionske forældres holdning til sex før ægteskabet omtaltes. Den første artikel var bygget op om citater fra en psykolog. Artiklen sammenlignede ægteskaber inden for Indre Mission med tvangsægteskaber i muslimske indvandrer-familier. Den anden artikel var bygget op af udsagn fra en religionseksper, der beskrev de forskellige grader mellem almindelige kristne og fundamentalister. Den tredje artikel fokuserede på en ung kvindes brud med Indre Mission. I en faktaboks til artiklen stod: "Kirkelig Forening for den Indre Mission i Danmark, kaldet Indre Mission, er stiftet..." Kirkelig Forening for den Indre Mission i Danmark klagede til Pressenævnet.

Indre Mission anførte, at foreningen havde retlig interesse. Indre Mission anførte videre, at artiklerne indeholdt fejlagtig information og krænkende, udokumenterede oplysninger. Foreningen gjorde gældende, at oplysningerne ikke var blevet efterprøvet i overensstemmelse med de Vejledende regler for god presseskik.

B.T. anførte, at Indre Mission ikke nødvendigvis var klageberettiget, idet artiklerne ikke tillagde foreningen nogen lod i presset om at få unge mennesker til at indgå ægteskab. B.T. anførte, at betegnelsen "tvangsægteskab" var en populærbetegnelse for den situation, hvor unge mennesker presses til at gifte sig mod deres vilje, hvorfor betegnelsen også kunne anvendes i den foreliggende situation. Endeligt anførte B.T., at oplysningerne i artiklerne var korrekte, idet de var indhentet gennem interviews med personer, der havde tilknytning til Indre Mission.

Pressenævnet udtalte, at det var en betingelse for at klage, at klageren havde retlig interesse. Nævnet – 2 medlemmer, herunder formanden – fandt, at den tredje artikel vedrørende en ung kvinde var af en sådan personlig og individuel karakter, at Indre Mission ikke havde retlig interesse og dermed ikke var klageberettiget i forhold til denne artikel, hvorfor den del af klagen afvistes. Nævnet fandt, at foreningen i forhold til den første og den anden artikel havde retlig interesse. Nævnet fandt videre, at oplysningerne i første artikel var af en sådan karakter, at artiklen måtte antages at kunne være skadelig for foreningen, og artiklen burde være forelagt for foreningen med henblik på en kommentar, inden den blev bragt. Nævnet udtalte sin kritik vedrørende dette punkt. Nævnet fandt, at oplysningerne i den anden artikel ikke kunne anses for skadelige, krænkende eller ægtelsesforringende for foreningen, hvorfor der ikke var grundlag for at udtale kritik heraf. To dis-

sentierende medlemmer fandt, at Indre Mission ikke var omtalt i artiklerne på en sådan måde, at foreningen som organisation havde retlig interesse i at klage til Pressenævnet. De fandt derfor, at sagen skulle afvises. Grundet stemmelighed blev formandens stemme afgørende, og Pressenævnet udtalte sin kritik af B.T. i forhold til den første artikel.

Kendelse af 2. november 2005 (sag 2005-6-225)

Områdeavisen Nordfyn A/S bragte to indlæg, henholdsvis den 26. oktober 2004 og den 2. november 2004, hvori voldsraten i Bogense blev omtalt. Klager henvendte sig til Områdeavisen Nordfyn den 15. juni 2005, hvorefter avisen afviste, at der var grundlag for kritik ved brev af 24. juni 2005.

Klagesagen blev modtaget i Pressenævnet den 31. august 2005.

Klager anførte, at den sene klage skyldtes, at påtaleopgivelsen over klager først blev meddelt den 26. maj 2005. Klager anførte videre, at han kunne identificeres ud fra de påklagede indlæg. Områdeavisen Nordfyn udtrykte undren over den sene klageindgivelse.

Pressenævnet udtalte, at klagen rettidigt var indbragt for avisen den 15. juni 2005. Pressenævnet udtalte videre, at efter medieansvarlovens § 34, stk. 2, 3. pkt., kan massemediets afgørelse indbringes for Nævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er kommet frem til klageren. Nævnet fandt, at Områdeavisen Nordfyn svarede klager ved brev af 24. juni 2005, men klagen blev først modtaget i Pressenævnet den 31. august 2005. Klagen var derfor indgivet efter udløbet af 4-ugersfristen, hvorfor Nævnet afviste klagen.

Kendelse af 22. november 2005 (sag 2005-6-229)

Jyllands-Posten bragte søndag den 12. juni 2005 en omtale af et brandattentat. En passage i artiklen var skrevet med støtte i en journalistisk hovedopgave. Hovedopgaven var tidligere sendt til Jyllands-Posten med tilbud om, at avisen kunne købe opgaven, hvilket Jyllands-Posten afslog. Jyllands-Posten skrev til slut i artiklen: "... og haft adgang til en journalistisk hovedopgave om sagen af [navnene på skribenterne]." Pressenævnet modtog mandag den 11. juli 2005 en klage fra skribenterne, indgivet ved e-mail lørdag den 9. juli 2005.

Klagerne anførte, at Jyllands-Posten havde skrevet hovedopgaven af.

Jyllands-Posten anførte, at avisen gennem længere tids research havde fremskaffet oplysningerne i artiklen.

Pressenævnet udtalte, at da klagefristen efter sædvanlig beregning udløb søndag den 10. juli 2005, ansås klagefristen i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper for forlænget til den følgende hverdag, mandag den 11. juli 2005. Klage var herefter indleveret rettidigt den 11. juli 2005. Pressenævnet fandt, at kildekrediteringen havde været tilstrækkelig. Nævnet fandt, som sagen var oplyst, ikke grundlag for at udtale, at avisen havde tilsidesat god presseskik.

Kendelse af 22. november 2005 (sag 2005-6-240)

B.T. bragte en omtale af en fodbolddommers forhold til sin tidligere hustru i forbindelse med, at dommeren deltog i et tv-program. På avisens forside stod "... i krig med ekskonen". I artiklen udtalte dommeren sig om emner uden forbindelse til tv-programmet. Han udtalte blandt andet, at han havde kendt sin nuværende kæreste "et par år", hvilket fik avisen til at skrive, at han afviste at have været sammen med sin nuværende kæreste under samlivet med ekskonen. Emnet havde tre år tidligere været omtalt i medierne.

Klager anførte, at han ikke havde udtalt sig om sin tidligere hustru.

B.T. anførte, at der var tale om en medievariant person, der måtte antages at kende konsekvenserne af sine udtalelser.

Pressenævnet – 2 medlemmer, herunder formanden – fandt, at en medievariant person måtte være klar over, at avisen ville bringe interviewet om tv-programmet i en sammenkædning med omtale af

hans tidligere hustru og skilsmisse. Nævnet fandt derfor, at der ikke var grundlag for at udtale kritik. To medlemmer af Nævnet fandt at uanset, at der var tale om en medievariant person, var der ikke grundlag for at inddrage omtalen af skilsmissen og hans tidligere hustru. Disse medlemmer lagde vægt på, at der var tale om et forhold af ældre dato, der ikke havde almen interesse, samt at klager ikke ønskede at udtale sig herom. De to medlemmer fandt på den baggrund, at der var sket en krænkelse af privatlivets fred og udtalte deres kritik. Da der var stemmelighed, var formandens stemme afgørende. Nævnet fandt endvidere, at omtalen af kæresten afveg på en uheldig måde fra klagers udtalelse, men Nævnet fandt ikke tilstrækkelig grundlag for at udtale kritik.

Kendelse af 22. november 2005 (sag 2005-6-242)

Midtjyllands Avis bragte en omtale og billede af en bil i en privat indkørsel, idet bilen var blevet nummer to i en konkurrence. Bilejeren afviste over for avisen at medvirke i et interview. Avisen gav afvisningen: ”Men [bilejeren] vil ikke fortælle noget om sig selv eller sin bil til Midtjyllands Avis. – ”Det kunne være nogen fik ondt i røven af, at man bruger så meget på en bil”, er hans begrundelse.”

Bilejeren anførte, at det var i strid med god presseskik at fotografere bilen i hans private indkørsel og gengive hans afvisning.

Midtjyllands Avis anførte, at man ikke havde skaffet sig uretmæssig adgang til ejendommen, idet bilen var fotograferet fra fortovet. Avisen anførte videre, at oplysninger og billeder af bilen var lagt ud på Internettet af klager, og at afvisningen var gengivet ordret.

Pressenævnet udtalte, at det ikke var i strid med god presseskik at omtale og fotografere bilen som sket, men da det var åbenbart for journalisten, at bilejeren ikke ønskede at give et interview, var det på den baggrund i strid med god presseskik at bringe hans begrundelse for afslaget som interview.

Kendelse af 22. november 2005 (sag 2005-6-248)

B.T.s internetavis bragte en omtale af indvandrere, der ønskede at få ændret deres næser kosmetisk. Ved siden af artiklen var indsat et billede med en person i profil med underteksten: ”[nationalitet, navn, by] var utilfreds med sin næse og fik den lavet hos en plastikkirurg...”

Personen anførte, at B.T.s internetavis havde bragt fotografiet uden hendes viden og samtykke. Personen anførte videre, at hun i forbindelse med en artikel i Berlingske Tidende havde givet tilladelse til at bringe billedet, men kun til den ene artikel.

B.T.s internetavis anførte, at fotografiet stammer fra en database. B.T.s internetavis medgav, at man ved at bringe fotografiet uden samtykke havde tilsidesat god presseskik.

Pressenævnet fandt, at B.T.s internetavis havde tilsidesat god presseskik ved at offentliggøre fotografiet uden samtykke. Nævnet fandt det uden betydning, at billedet tidligere havde været bragt med hendes samtykke.

Kendelse af 14. december 2005 (sag 2005-6-207)

Nyhedsbrevet www.3f.dk omtalte i fem artikler blandt andet problemer og mangler i en rapportens konklusioner om store polske svinefarme ejet af Poldanor S.A. Rapporten var udarbejdet med henblik på at identificere eventuelle afvigelser i Poldanors svinefarmes gyllehåndtering set i forhold til den danske miljølovgivning. Håndteringen set i forhold til danske regler var interessant, idet danske landmænd og den danske skatteyderfinansierede IØ-fond (Investeringsfonden for Østlandene) var medinvestorer. Artiklerne gennemgik rapporten og påpegede med baggrund i de danske regler, hvor dansk miljølovgivning ikke overholdtes. [Www.3f.dk](http://www.3f.dk) beskrev den videre udvikling og påpegede på baggrund af en pressemeddelelse fra de polske myndigheder, at nogle af svinefarmene var luknings-truede. I pressemeddelelsen stod: ”... initiated the administrative procedures in order to disconti-

nue the operations of remaining seven farms.” samt: ”... co-ordination with the owners to allow finishing production cycles ...”

Poldanor S.A. anmodede Pressenævnet om også at inddrage en række tidligere artikler fra december 2004 vedrørende Poldanors virksomhed i Polen, uanset at en klage over disse isoleret set måtte anses som for sent indgivet. Poldanor anførte, at oplysninger i de fem artikler burde have været forelagt virksomheden inden offentliggørelsen. Overordnet anførte Poldanor, at artiklerne var usaglige. Poldanor anførte, at artiklernes oplysninger om truende lukning var ukorrekte.

Www.3f.dk anførte, at Poldanors synspunkter var gengivet i artiklerne, ligesom artiklerne var forsynet med links til blandt andet klagers hjemmeside og til de pressemeddelelser, Poldanor havde udsendt om sagen. Www.3f.dk anførte, at oplysningerne om den truede lukning fremgik af pressemeddelelsen fra de polske myndigheder. Www.3f.dk anførte videre, at Poldanor havde afvist at diskutere miljøsager med nyhedsbrevets journalist.

Pressenævnet overvejede spørgsmålet om, i hvilken udstrækning Nævnets prøvelsesgrundlag skulle strækkes til også at omfatte en række artikler fra december 2004. Nævnet fandt, at artiklerne fra december 2004 ikke indgik i en sådan naturlig sammenhæng med de fem påklagede artikler fra maj-juni 2005, at der var grundlag for at inddrage artiklerne i vurderingen. Nævnet lagde vægt på, at artiklerne fra maj-juni 2005 i deres tema adskilte sig væsentligt fra artiklerne fra december 2004. Pressenævnet fandt, at da Poldanor afviste at udtale sig om emnet, og da www.3f.dk gennem referencer til pressemeddelelser gengav Poldanors synspunkter, havde nyhedsbrevet ved artiklernes tilblivelse ikke tilsidesat god presseskik.

2.2. Sager om genmæle

Reglerne om genmæle giver adgang til at korrigere oplysninger af faktisk karakter i en sag, der har været omtalt i et massemedie. Den, som oplysningerne vedrører, kan fremsætte anmodning om genmæle, og anmodningen skal altid først fremsættes til vedkommende massemedie selv. Anmodningen til mediet skal være skriftlig, og fristen er 4 uger regnet fra offentliggørelsen i mediet, jf. medieansvarslovens § 36, stk. 3. Hvis mediet afslår at bringe genmælet, eller genmælet er ufyldstgørende, kan sagen indbringes for Pressenævnet. Dette skal ske senest 4 uger efter at mediets svar er kommet frem, jf. medieansvarslovens § 40, stk. 1 og stk. 2.

Mediet kan kræve, at den, der fremsætter anmodningen, selv udformer genmælet, og genmælets indhold skal i alt væsentligt være begrænset til nødvendige faktiske oplysninger, jf. medieansvarslovens § 38.

Pressenævnet har udarbejdet en vejledning, der indeholder oplysninger om betingelser for og udformning af genmæle m.v. Vejledningen kan hentes på Pressenævnets hjemmeside og kan desuden fås i Nævnets sekretariat.

Til illustration af Nævnets praksis refereres nedenfor enkelte af Nævnets sager fra 2005. Til yderligere belysning af Pressenævnets praksis på området henvises til Nævnets tidligere årsberetninger.

Kendelse af 9. februar 2005 (sag 2004-6-82/90)

Danmarks Radio og DR Online fokuserede i henholdsvis en artikel og i en udsendelse på, om sygehuse og læger burde afstå fra operationer, som lægen ikke udfører tilstrækkeligt antal af. Vinklen på udsendelsen var, at overlevelsestatistikkerne var bedre på de sygehuse, hvor lægerne regelmæssigt foretog komplicerede operationer, herunder spiserørs- og lungeoperationer. På grund af manglende specialisering kritiseredes Viborg Sygehus og Viborg Amt for ikke at have efterkommet Sundhedsstyrelsens anmodning om at stoppe med spiserørs- og lungeoperationer.

Viborg Amt/Viborg Sygehus anførte, at Danmarks Radio havde bragt forkerte oplysninger, og de havde derfor krav på genmæle. Viborg Amt/Viborg Sygehus anførte, at navnlig udsagnene ”resultaterne med operationen er ikke gode”, ”for mange patienter er døde efter operationen” og ”Operationen lykkes ikke, og patienten dør” var forkerte. Klagerne anførte videre, at der ikke var dækning for udsagnet om, at Viborg Sygehus af Sundhedsstyrelsen var blevet ”advaret”.

DR anførte, at undersøgelserne, der fremhævedes i udsendelsen, konkluderede, at for mange patienter dør på sygehuse, og at en række sygehuse burde stoppe med at udføre operationer, som kræver en høj grad af specialisering, idet Danmark kun kan få dødeligheden ned ved at samle operationerne på specialistsygehuse. DR anførte videre, at med udsagnet ”Operationen lykkes ikke, og patienten dør” sagde man ikke, at patienten døde på grund af operationen. DR anførte, at udtrykket ”advare” var dækkende for indholdet af Sundhedsstyrelsens breve til Viborg Sygehus.

Nævnet fandt, at der var en væsentlig samfundsmæssig interesse i omtale af sygehus og lægers behandling af patienter. Nævnet udtalte, at ved sådanne omtaler må hensynet til ytringsfriheden have særlig stor vægt. Nævnet fandt, at der i forhold til udsagnene ”resultaterne med operationen er ikke gode”, ”for mange patienter er døde efter operationen” og ”advaret” var tale om vurderinger, der ikke indeholdt oplysninger af faktisk karakter, der kunne begrunde genmæle. Nævnet fandt heller ikke, at der var grundlag for genmæle for udsagnet ”Operationen lykkes ikke, og patienten dør”, idet der ikke var anført en sammenhæng mellem dødsfaldet og den måde, hvorpå operationen var udført. Nævnet fandt ikke i øvrigt, at Danmarks Radio i forbindelse med udsendelsen havde handlet i strid med god presseskik.

Kendelse af 14. april 2005 (sag 2004-6-107)

Børn & Unge bragte en artikel vedrørende legeredskaber. Legeredskaberne var forsynet med certifikat fra TÜV Product Service GmbH for, at legeredskaberne opfyldte kravene i en europæisk standard for legeredskaber, EN1176. Det anførtes i artiklerne, at godkendelse fra TÜV ikke altid var garanti for, at sikkerheden var i orden, idet ikke alle TÜV-godkendte redskaber levede op til de danske og europæiske standarder.

TÜV anførte, at legeredskaberne levede op til den fælles europæiske standard EN1176. TÜV oplyste, at standarden i Tyskland for børn under tre år afveg fra den europæiske, men det var ikke relevant for de omtalte redskaber.

Til støtte for at afvise genmæle anførte Børn & Unge, at artiklerne var baseret på udsagn fra offentlige myndighedspersoner. Børn & Unge henviste endvidere til en afgørelse fra Sikringsstyrelsen, der understøttede, at de omtalte legeredskaber ikke levede op til kravene i EN1176, selv om de havde et certifikat fra TÜV.

Pressenævnet fandt, at oplysningerne om tilladte normfravigelser i Tyskland måtte anses for utvivlsomme. Herefter fandt Nævnet, at TÜV ikke var berettiget til genmæle.

Kendelse af 19. maj 2005 (sag 2004-6-136)

B.T. bragte en omtale af ”Grevil-sagen”. I artiklen var følgende udsagn bragt: ”Grevil blev afsløret, da hverken han eller de journalister på Berlingske Tidende, som han henvendte sig til, dækkede deres spor synderligt godt...” De to journalister fra Berlingske Tidende klagede til Pressenævnet over, at god presseskik var tilsidesat, og over at B.T. havde afvist at bringe et genmæle.

De to journalister gjorde gældende, at det ikke var korrekt, at Grevil blev afsløret, fordi han havde haft kontakt med dem. Klagerne anførte, at B.T. burde have forelagt dem oplysningerne forud for artiklens offentliggørelse. Journalisterne anførte videre, at der var tale om en oplysning af faktisk karakter, idet det fremstod som om Grevil blev afsløret, fordi journalisterne ikke beskyttede deres kilde tilstrækkeligt.

B.T. anførte, at der var tale om en vurderingssag, idet det ikke er muligt at afgøre, hvornår en journalist beskytter sin kilde i fornødent omfang, hvorfor krav om genmæle afvistes.

3 medlemmer fandt, at udsagnet var af faktisk karakter, og at der derfor var mulighed for at kræve genmæle over for det. Da udsagnet var egnet til at påføre journalisterne skade i deres virke, burde det have været efterprøvet ved forelæggelse for journalisterne. Ved at undlade dette havde B.T. handlet i strid med god presseskik, og Nævnet udtalte sin kritik. Et dissentierende medlem lagde vægt på, at B.T. havde tilbudt journalisterne spalteplass i avisen til at fremlægge deres synspunkter i sagen og således korrigerer avisens oplysninger. Da journalisterne ikke havde benyttet denne mulighed, havde de ikke krav på genmæle.

Kendelse af 23. august 2005 (sag 2005-6-179)

Hver Weekend bragte to artikler om FEGU skolars tilknytning til Scientology. I en af artiklerne udtalte formanden for et kristent funderet Dialogcenter: ”FEGU er tæt forbundet med Scientology. De anvender grundlæggeren af Scientology, L. Ron Hubbards teknikker direkte i deres undervisning, og de fleste af underviserne er også tilknyttet bevægelsen”. Den pædagogisk ansvarlige for FEGU i Danmark var selv scientolog, men afviste, at FEGU skolerne og Scientology var forbundet. Skolerne anvendte L. Ron Hubbards studieteknikker. I en af artiklerne udtrykte en mor, hvis barn går på FEGU Skolen i Hellerup, sin overraskelse over forbindelsen til Scientology. I den forbindelse skrev avisen ”Børn går i Scientology-skole uden forældrenes vidende”.

FEGU Skolen i Hellerup anførte, at artiklerne beskrev skolens handlemåde som odiøs. Det anførtes, at det var ukorrekt at udtale sig generelt, at ”de anvender ... L. Ron Hubbards teknikker direkte i deres undervisning”, når bogen kun anvendtes af og til. FEGU Skolen i Hellerup anførte, at skolen tilbød Applied Scholastics (anvendt læring), som var en organisation udviklet af en lærergruppe, der havde fået lov til at bruge L. Ron Hubbards undervisningsopdagelser. Denne organisation var juridisk adskilt fra Scientologykirken. FEGU Skolen anførte endeligt, at elever og forældre blev orienteret om sammenhængen.

Hver Weekend anførte, at avisen var blevet bekræftet i det nære slægtskab mellem Scientology og FEGU skolerne. Avisen anførte, at det nære slægtskab ikke fremgik åbenlyst af skolernes materiale. Hver Weekend anførte endeligt, at FEGU Skolen ikke havde påvist ukorrektheder, hvorfor den ikke havde krav på genmæle.

Pressenævnet fandt hverken, at oplysningerne i artiklerne havde en sådan karakter, at de skulle have været forelagt skolen inden offentliggørelsen, eller at artiklerne havde et indhold, der tilsidesatte god presseskik. Nævnet udtalte, at Dialogcentrets meninger ikke var oplysninger af faktisk karakter, hvorfor der ikke var krav på genmæle på dette punkt. Nævnet fandt, at citatet i avisartiklen var en korrekt oplysning, da skolen anvendte L. Ron Hubbards bog, der bygger på hans teknikker. Modsat fandt Pressenævnet, at oplysningen ”... uden forældrenes vidende” ikke var utvivlsom, hvorfor der var krav på genmæle for denne oplysning.

BILAG

Vejledende regler for god presseskik

Grundlæggende synspunkter

Sikringen af ytringsfriheden i Danmark står i nøje forbindelse med massemediernes frie adgang til at indsamle informationer og nyheder og til at offentliggøre dem så korrekt som muligt. Den frie kommentar er en del af ytringsfrihedens udøvelse. Under varetagelse af disse opgaver bør massemediernes anerkende hensynet til den enkelte borgers krav på respekt for den personlige integritet og privatlivets fred og til behovet for beskyttelse mod ubeføjet krænkelse.

Under brud på god presseskik henhører også hindring af berettiget offentliggørelse af informationer af væsentlig betydning for offentligheden, samt eftergivenhed over for udenforståendes krav om indflydelse på massemediernes indhold, hvis eftergivenheden kan medføre tvivl om massemediernes frie og uafhængige stilling. Brud på god presseskik foreligger endvidere, hvis en journalist pålægges opgaver, som er i strid med nærværende presseetiske regler.

En journalist bør ikke pålægges opgaver, der strider mod hans samvittighed eller overbevisning.

Reglerne omfatter det redaktionelle stof (tekst og billeder), som offentliggøres i den trykte periodiske presse, radio og fjernsyn samt i de øvrige massemedier.

Reglerne omfatter tillige annoncer og reklamer i den trykte periodiske presse og i de øvrige massemedier i det omfang, der ikke er fastsat særlige regler herom.

Reglerne omfatter omtalte og afbildede personer, herunder også afdøde personer, juridiske personer og lignende.

Reglernes indhold

A. Korrekte meddelelser

1. Det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte.
2. Kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt.
3. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende.
4. Angreb og svar bør, hvor det er rimeligt, bringes i sammenhæng og på samme måde.
5. Det skal gøres klart, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer.
6. Overskrifter og mellemrubrikker skal i form og indhold have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse. Det samme gælder de såkaldte spisesedler.
7. Berigtigelse af urigtige meddelelser skal finde sted på redaktionens eget initiativ, hvis og så snart kendskab til fejl af betydning i de bragte meddelelser indgår.
Berigtigelsen skal foretages i en sådan form, at læserne, lytterne eller seerne får klar mulighed for at blive opmærksom på berigtigelsen.

B. Adfærd i strid med god presseskik

1. Meddelelser, som kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse.
2. Selvmord eller selvmordsforsøg bør ikke omtales, medmindre klar almen interesse kræver eller begrundet offentlig omtale, og i så fald bør omtalen være så skånsom som mulig.
3. Ofre for forbrydelser eller ulykker skal vises det størst mulige hensyn. Det samme gælder vidner og pårørende til de implicerede. Ved indsamling og gengivelse af billedmateriale skal der vises hensynsfuldhed og takt.
4. Der bør opretholdes en klar skillelinje mellem annoncering og redaktionel tekst. Tekst og billeder foranlediget af direkte eller indirekte merkantile interesser bør kun bringes, hvis et klart journalistisk kriterium taler for offentliggørelse.
5. Andres tillid må ikke misbruges. Der bør vises særligt hensyn over for personer, som ikke kan ventes at være klar over virkningerne af deres udtalelser. Andres følelser, uvidenhed eller svigtende herredømme bør ikke misbruges.

C. Retsreportage

1. De under A og B anførte almindelige presseetiske regler gælder også for retsreportagen.
2. Reglerne for retsreportagen gælder også sagernes forberedelse, herunder straffesagers behandling hos politi og anklagemyndighed.
3. Retsreportagen bør være objektiv. På ethvert stadium af sagernes forberedelse og ved behandlingen i retten bør journalisten tilstræbe en kvalitativ ligelig gengivelse af parternes – i straffesager anklagemyndighedens og forsvarers – synspunkter.
En omtale af en straffesag bør følges op med et referat af sagens afslutning, hvad enten denne finder sted i form af tiltalefrafald, frifindelse eller domfældelse.
4. Det bør undgås at nævne personers slægtsforhold, stilling, race, nationalitet, trosbekendelse eller organisationsforhold, medmindre dette direkte har med sagen at gøre.
5. Så længe en straffesag ikke er endeligt afgjort eller bortfaldet, må der ikke offentliggøres meddelelser, der kan lægge hindringer i vejen for sagens opklaring, eller tilkendegivelser om, at en sigtet eller tiltalt er skyldig. Ved omtale af en straffesag skal det klart fremgå, om sigtede/tiltalte har erklæret sig skyldig eller ikke-skyldig.
6. Der skal i videst muligt omfang følges en klar saglig linje ved afgørelsen af, hvilke sager der omtales, og hvilke tilfælde navne på de implicerede nævnes. En sigtets eller tiltaltes navn eller anden identificering bør udelades, når ingen almen interesse taler for at offentliggøre navnet.
7. Der skal iagttages varsomhed med meddelelser om, at politianmeldelse er indgivet mod en navngiven person. Meddelelse herom bør som regel ikke bringes, før anmeldelse har medført indgriben fra politiets eller anklagemyndighedens side.
Dette gælder dog ikke, hvis det anmeldte forhold i forvejen er kendt i videre kredse eller har væsentlig almen interesse, eller det efter de foreliggende omstændigheder må antages, at anmeldelsen er solidt underbygget.

8. En sigtet, tiltalt eller domfældt person bør forskånes for at få fremdraget en ham tidligere overgået straffedom, hvis den er uden betydning for de forhold, han nu er sigtet, tiltalt eller dømt for. I anden nyhedssammenhæng bør de mod en person tidligere rejste straffesager som regel ikke omtales.

TIL NOTATER

TIL NOTATER

TIL NOTATER